Butun dunja proletarları birləşiniz!

QIZIL ƏZBƏKİSTAN

Əjrım bahası 5 tijin

Özbekistnn mərkəzij fırqumı, Samarqand Okrug fırqumı, Özbekistan mərkəzij açraqumı. və Özbekistan mərkəzij kəsəbələr şurasının fikir tarqatucısı

(1925-nci jıldan başlap çıqıb)

abuna bahası								ədrislər
1 ajqa		3 ajqa		6 ajqa		1 jıloa		Başqarma
som	t.	s.	t.	s.	t.	s.	t.	Samarqand Nərimən kəcəsi 6.
1	10	3	30	6	50	12	—	Baş kənter: fırunza kəcəsi 8. telifun mühərrir—586 məs'yl katıb—587 baş kənter—17

№ 124 (1620) jəkşənbə, 1 nciijyn 1930-inci jıl № 124 (1620)

Məskəvfırqakənferensijələritəgədi

MƏSKƏV, 30 maj. Məskəv rajon fırqa kənferensijələri təgədi. Rəhbərlik ıdaralarıdqa jəni hə'ətlər və vılajat həm bytyn ittifaq qurultajlarıdqa vəkillər sajlandı. Sajlanqanlar arasıda Istalın, Molotof, Kaqanovıc, Kəlinin, Rikof, Leonof, Varaşilof, Ordzonikidzə, Mikajan və başqa ortaqlar var. Kənferensijələr fırqanın jolı Lenin prinsiplərnin tazalıqı ycyn kyraş, kolliktifləştiriş toqrısında Məskəv qomitasının elgərigi rəhbərligi tamanından qılqan xatalarnı tezlik bilən tyzətiş toqrısında bəlşevikcə faalıjat kərsətdi.

SARATOF, 30 maj. Nemis çymhyrijətinin bir talaj kəlxozları hər tartış kyci başqa bir jarım hektərdən aşıq ekin ekib ularqa 16-nci qurultaj esmini qojışqa qarar berdi.

Kəlxozlar və jəkkə xoçalıqlar

Kəlxozlar bizniŋ qışlaqımızda bolqan bytyn ilgərilik və mədənilikni taşucıları sifətidədirlər. Kəlxozlar kəllektifləşkən kəmbaqal və orta dıjqanlar ammasının aldında turqan jaqındaqı istıx'sal sifətidələr. Kəlxozlarnı məhkəmləş, ularnıŋ mehnət ynımlərini və maldarlıqının kətəriş, muştumzorlar qarşılıqının jeniş, muştumzorlarnı kəlxozlardan açratıb qojış, japasqa kəllektifləş rajonlarında muştumzorlarnıŋ sinif olıb jaşavının tygətiş, kəlxozlarnıŋ xoçalıq və mədənii kərsətkiclərini toxtavsız esdiriş və həmdə kəlxozlarnıŋ sosjal sifətini kətəriş ystidə işləş—mərkəzii vəzifələr əşələridir kim, bularnı həl qılış kəlxozcılıq hərəkətininə bundan kejingi tez əsişini tə'minləjdi. Madamiki kəlxozlar tyzylgən ekən, bundan kejin tez məhkəmlənişgə və revaçlanışqa əz-əzidən erişlədi, dep məsələgə ilgəridən taxmınlanqan noqtadan qarab jaqın keliş jaramajdı. Məsələgə bundaj qaraş, ilgərigə qarab sabatlıq bilən hərəkət qılış və jəni çəm'ijət tərtibigə barış jolı ystidə turqan qıjınlıqlarnı jeniş bojnca bəlşeviklərcə zarıdar işləş nətiçəsi bolmasdan, bəlkim kəlxoz icidəgi işdə tasadufcılıq kəriniş həmda məjdə burçuvazıja ceklənişinin xarakter nətiçəsidir.

Mənə xudda şunıŋ ycyn aldımızda kəlxoz quruluşda sifət ycyn qat'ıı kyraş zəryrligi əzinin barlıq ətkyrligi bilən turmaqdadır. Kəlxozcılıq işinin sifəti, kəlxozlarnı san çəhətidən əsişlərinin qat'ıı şartı olıb cıqadı. Əgərdə biz kəkləm ekini təçribəsidə kəllektif xoçalıqnıŋ jəkkə xoçalıqdan ystynligini ısbat qılqan on minlərcə kəlxozlarnı tegişli joqarı zinəgə kətərib qojmasaq, kəlliktifləşnin qıjın və aqır vəzifəsini həl qıla almajaçaqmız. Sifət ycyn kyraş, qışlaq xoçalıqnıŋ revaçlantırışda vyçydgə kelgən qat'ıı əzgərişni mystəhkəmləşi, kəllektif ekişnin kəttə jutuqlarını məhkəmləşi və şu asasda həligəçə kəlletifləşməgən kəmbaqal həmdə orta xoçalıqlarnı kəlxozqa kirgizişni tə'minləşi kerək.

Jəkkə sektergə toqrı munasabat, ajnıqsa kəlxozlar bilən jəkkə xoçalıqlar ortasında t o q r ı munasabatlar belgiləş vəzifəsi həm, kəllektifləşnin bundan kejingi esişini tə'minləşgə baqlıqdır.

Jəkkə xoçalıqlarnıŋ keləçək jaqın jıllarda jirik kəllektif xoçalıqqa tygəl kəcişlərininıŋ bytyn qıjınlıqının və ajnıqsa SSSRnıŋ zor şarq topraqında kəpitəlizmgəcə bolqan tərtiblər barlıqınıŋ həmdə qalla rajonları bolmaban bytyn rajonlarda ammavıı jirik xoçalıq nəmynələrinin joqlıqının kzzdə tutıı, qurultaj barca fırqa təşkilatlarını jəkkə xoçalıqlarqa e'tıbar qılmasılıq kəbii hərəkətlər haqında agahlandırdırkim, jəkkə xocalıqlar məmləkətnin bir qatar rajonlarında həli uzaq jaşajaçaqlar" (16-nci fırqa qurultajında ortaq Jakovlıf tamamnıdan qılınaçaq daqlad bojınca jazılqan tezislərdən).

Jaqın jıllarda biz kəlxozcılıq hərəkətinin kycli rəvişdə esişigə evməjdə işlən cıqarışdan jirik kəllektif işlən cıqarışizigə tygəl kəcişgə egə bolaçaqmız. Bıraq, bu jəkkə kəmbaqal və orta xoçalıplarqa nisbətən şundaj sıjasat qəllanışnı məlçəlləjdirkim, bu sıjasat jəkkə xoçalıqlarqa jardam kərsətişgə və bularnı quvatlaşqa asaslanıı, kəpirətif çamaatcılıqının ornatış, işlən cıpartış kəpirətiflənişini kegajtiriş və kəlxozlarnıŋ maddıı formalarını təşkil qılış arqalı, keləçəkdə jirik ıçtımauı xoçalıqqa kəcişgə alıı barsın, bu kyngi jəkkə xoçalıqcı və bu kyngi məjdə xususıı mylkci, əzigə xas bolqan mal - kəpitəl məjilləri bilən, xoçalıqnıŋ kəllektif formalarıqa kəciş jolında turmaqdadır.

Kəlxozcılıq quruluşdaqı xatalar. kəllektif xoçalıqqa kəciş syr'ətləri haqdaqı məsələdə fırqa jolını buzışlar, kəllektifləşni ammanın cinəkəm hərəkətigə emssbəlkim ojun. Və kickinəraqam'larqaəjlənirişvə bu kyngi jəkkə xoçalıqnıŋ ertəngi kəlxozcı ekənini unıtıı, una e'tıbar qılmasılıq — bularnıŋ həmməsi ammavıı tajjargərlik işlərini kenəjtirməj turuı, ken və məhkəm kəllektifləşni tə'min qılış mymkin eməsligini tyşynməslikgə asaslanadırlar. Mənə xudda şunıŋ ycyn aldınıq myhim qalla rajonlarında kəlxozcılıq hərəkətinin kəttə muvaffaqıjatı mavçuddır kim, biz bunda ammavıı kenəjgən kəpirətifləşni, ammavıı kələmdə işlən cıqarış kəpirətifləri tyziş, jirik işlən cıqarışnıŋ ystynligini əmalii rəvişdə ısbat qılqan sovxozlar quruluşınıŋ və məjdə xoçalıqlarnıŋ jirik kəllektif xoçalıqqa kəcişləri şarajıtında jəni tehnikə qullana turqan maşına—tirəktir istənsələri təşkil qılışnı kərdik.

Bu rajonlarda bətrək və kəmbaqallanı ujuşdırış həmdə ularnıŋ muştumzorlarqa qatıı zərbə beriş ycyn birləşdiriş bojınçа toqrı sıjasat jyrgizilişi, fırqa jolını buzışlar həmdə qılışajtışlanıŋ tez və qat'ıı rəvişdə joqatılışş nətiçəsidə biz bu rajonlarda kəlxozcılıq quruluşında zor muvaffaqıjatlarqa egəmiz.

Jəkkə xoçalıqlar bilən toqrı munasabatlar belgiləşdə qışlaq xoçalıq kəpirətsijəsi alahıda myhim rol ojnajdı. Endi, jəni vaqtda kəpirətif təşkilatınıŋ ahvalı cıdan turarlıq eməs: kəpirətif təşkilatları və kəpirətif əppərəti, jəkkə xoçalıqlar ycyn xızmat qılışdan uzaqlaşdılır, kəllektif xoçalıqqa ıstıx salıı təşkilii rəhbərlik ycyn əzlərini muvafıqlamagılar. Şunıŋ ycyn kəlxoz, kəpirətif sesteməsinin tyzyliş tərtiibni asaslı rəvişdə qajtadan kərib cıqış zəryr. Kəpirətsijənin təkkə xoçalıqlar ycyn xızmat qılışı ularnı kəciş ərtelləri sifətidə kəllektifləşnin addıı formalarqa tartış və dıjqan xoçalıqlarınıŋ jaqında məjdə xoçalıqdan jirik kəllektif xoçalıqqa kəcişgə tajjarlanışnı (ajnıqsa qallakar bəlmaqan rajonlarda) kenəjtirişdəgi alahıda rəli—bu işni qajtadan tyzişni tələb qıladı.

Jəkkə sektergə nisbətən en myhim məsələ—kəlxozcılar bilən jəkkə xoçalıqlar ortasında toqrı əz—ara munasabat belgiləşdir.

Bu vəziifə, toqrı munasabatlar belgiləş ycyn „jəkkə xoçalıqlarnı alqışdan eməs, bəlkim ularqa jardam berişdən və ularnı hər xıl toqrı jollar bilən kəlxozqa tartışdan ıbaratdır" (tezisləri).

Biz kəllektifləsnin bundan kejingi əsişi ycyn bu vəzifənin barlıq əhəmijətini və məsyliiətini əzləşdirişimiz kerək.

Rabocılar sinifi və unıŋ fırqası həli bytynləj urulıı bitməgən və sosjalizm hyçymigə qattıq qarşılıq kərsətə jatqan muştumzorlarqa qarşı sosjalizm ycyn mərhəmətsiz kyrəşdə ken kəlxozcılar ammasından ıbarat məhkəm tajanıcqa egədir. Biz orta hallar bilən birlikni məhkəmləı, kəmbaqallar və bətrəklərni ujuştırıı, bularnıŋ faalıjatınıŋ kətərib, kəlxozcılarqa tajanıı, sinfii dışmənlərnin qarşılıqqa zərbə beriı, SSSR nıŋ bytyn xoçalıqda sosjalizm fajdevarı q u r ı ş vəzifəsini həl qılışnı en qısqa tarıxı myddət icidə tə'minləjəçəkmiz.

(„PRAVDA" DAN).

Şarq məmləkətlərində

Əngilijə—Ərəbıstan çançalı

Ərəbıstannıŋ kəttə məmləkətləridən bolqan ıraq məmləkətidə, kejingi vaqtlarda Əngilijə sıjasatıdan narazılıq alamatları kərinə başladı. Şu kyngəcə Əngilijənin vassallarıdan hısablanıı kelgən ıraq qıralı Fajsal həm bu narazılıqdan qorqıı. Ərəbıstan ylkələridə muxbırlıq maqsadları bilən sajahat qılıı jyrgyci Razıta Forboskə bu haqda qojıdaqıqlarnı bildirədi: „Men Əngilijənin Iraqqa bolqan mandatınıŋ bekar qılış və Iraqnıŋ millətlər ittifaqıqa qabul qılış məsələləri bojınca myzəkərələrni kecikti-rişdən çydə narazımən. Myzəkərələrni bundaj tərtibdə kecikti-rip jyriş, Iraq xalqıda Əngilijəgə nisbətən ışanısızlıq toqdıradı. Xalq Əngilijənin Iraqdan əz ıxtıjarı bilən cıqın kətişigə ışanmaj başlajdı".

Birmədə jer qımırlaş

Birmədə (Hındıstannıŋ şımalında) faqat eki saatqa cozılqan zilzilə ymymii xalq həlakəti sifətini aldı. Zilzilə vaqtında Ranqut şəhərində (Birmənin pajtaxtı) 59 kişi əlıı. 204 kişi jaradar boldı. Tarıxı „Istuva-Dongou" butxanası xarab olıı, bundan 250 min funt isterling zərər keldi. Tonquva degən atal b ynləj joqalıı qaldı. Zilzilə nə nəticəsidə hamması 7 min kişi nələk boldı.

Metallıstlarnıŋ jəni zavqomlarıqa zərbdarlar sajlandı

MƏSKƏV, 29 maj. VTs SPS prezidijymi metallıstlar zafqomlarıqa sajlaş jəkyni toqrısında mə'ryzə eşitdi. Kəmpənijə işcilərnin sıjasıı fa'alıjatlarınıŋ kycli rəvişdə esgənini kərsətdi. Bir talaj metal sanaatxanalardaqı kəmcilikləı toqrılandı. Sajlav aldı məclislərigə kelyvcilər çydə kəp olıı fabzafqomlarnıŋ fa'alıjatları jaxşı tekşirildi. Sajlavlar nətiçəsidə zafqomlarnıŋ sastafı 91 prəsənt jəniləndi. Jəni zafqomlar sajlanqanlarınıŋ 60 prəsənti zərbdarlardır. Kəmpənijə vaqtında işlən cıqarış təklifləridən dyryst fajdalanmadı və zərbdarlik işigə dyryst dıqqat qılınmadı.

VTs SPS prezidijumi metallıstlar sajuzında qılınqan təçribələrnin muvaffaqıjatlı cıqqanınıŋ tasdıqladı. Başqa sajuz təşkilatları həm sajlav caqında bu təçribədən fajdalansınlar.

MƏSKƏV, 29 maj. SSSR mərkəzli açraqomı ittifaqcı çymhyrijətlərnin mərkəzii açraqomlarıqa uşbu bydçət jılında qışlaq şoralarının xatın-qız rəjisələri ycyn qurslar acışqa təklif qıldı. Qurslar iki ajlıq olıı hər bir çymhyrijətdəgi xatın rəjisələrnin en azı 50 prəsənti oqujaçaq. Qurslarqa rəjisələrnin xatın-qızdan olqan orunbasarları, qışlaq şoralarının katibləri, kəlkozcı fa'al şora a'zaları həm qabul qılınaçaq.

15 və 16-ncı qurultaj arasında VKP(b)

Işcilər hısabıqa əsib mystəhkəmləndi, təşkilatlar işcilər və bətrəklərni fırqa səfigə taqın kəprək tartış ycyn fırqanıŋ nəjəbr plenymi diriktiflərini bəçəriniz

MƏSKƏV, 29 maj. Fırqanıŋ 15-nci qurultajı 1927-nci jılınıŋ dekəbr ajında bolqan edi. Şu vaqtında 1928-nci jılınıŋ 1-nci jənvəridə fırqa səfidə bolqan a'za və kəndidətlərininıŋ sanı 1.302.854-tə edi. 1930-ncı jılınıŋ əprel ajında fırqalılarınıŋ sanı 1.852.090-təgə jetdi. Şundaj qılıı fırqa iki qurultaj arasıda 42 prəsəntdən kəprək əsdi.

1928-nci jılınıŋ 1-nci jənvəridə fırqa səfidegi xatın—qızlar 156.496 jakii 12,8 prəsənt bolsa ularnıŋ sanı 249.516-təgə jakii 14,4 prəsəntgə jetdi.

1928-nci jılınıŋ 1-nci jənvəridə fırqa qızılı əskər də 82.018 tə fırqalı bolsa 1930-ncı jılınıŋ 1-nci jənvəridə 120.492—təgə jetdi.

Qızılı əskərlərdən başqa 1928-nci jıl 1-nci jənvəridə VKP(b)nin içtımauı sastafı 57,8 prəsənt işci, 223 prəsənt dıjqan, 17,9 prəsənt xızmatcı, 2 prəsənt baş qalar edi. 1930-ncı jılınıŋ əprelda esə 1.181.642-tə işci (68,2 prəsənt) 324.365 tə dıjqan (18,7 prəsənt) 209.241 xızmatılı (12,1 prəsənt) 16.350-tə (1 prəsənt) başqalar.

1928-nci jılınıŋ 1-nci jənvəridə fırqa səfidəgi iş ystidəgi işcilər 40,8 prəsənt bolsa 1930-ncı jılda 841.814-tə jakii 48,6 prəsəntgə jetdi. 1928-nci jılınıŋ 1-nci jənvəridə dıjqanlar 12,3 prəsənt bolsa 1930-nci jılınıŋ jənvəridə 213.878 jakii 12,4 prəsəntgə, 1928-nci jılınıŋ 1-nci jənvəridə bolqan 36,1 pirəsənt xızmacılar 1930-nci jılınıŋ 1-nci jənvəridə 29,4 prəsəntgə jetdi. Şundaj qılıı iki qurultaj arasıdaqı myddətdə dəstgah ystidəgi işcilər 8 prəsənt artıı, dıjqanlarnıŋ sanı birdəj qaldı və xızmatcı və başqalarnıŋ sanı muvafıq dərəçədə azajdı.

1930-ncı jılınıŋ 1-nci jənvəridə fırqa səfidəgi kəlxozcılarnıŋ sanı 160.978gə jetdi.

1930-ncı jılınıŋ 1-nci jənvəridə 360-tə zavoddaqı, 899.694-tə işcidən 12,6 prəsənti işci edi. Bulardan 69-tə metal işləjturqan zavodlarda işləjturqan 25.900-tə işcidən 57,3 prəsənti fırqalıdır, işciləri 3-dən 5 mintəgəcə bolqan işxanalarda fırqa a'zalarınıŋ prəsənti en kəp olıı, 5 mintədən işciləri kəp bolqan işxanalarda fırqalılarınıŋ prəsənti en az dərəçədə. Bu esə ən kəttə işxanalarda işcilərnin aldında turqanlarınıŋ fırqa səfigə tartış boş bolqanını kərsətdi. Kələmensk zavodında fırqalı işcilərnin sanı 47,3 prəsəntdir. Bundan bir jıl ilgəri şu zavodda fırqalı işcilərnin sanı 10,3 prəsənt edi.

1930-nc jılınıŋ birinci jənvəridə barca qışlaq jəcejkələridə 299.572-tə fırqalı bar edi. 1930-ncı jılınıŋ 1-nci əprelidə jə'nii qışlaq jəcejkələridə tekşiriş bolqanıdan kejin qışlaqlarda 377.717-tə fırqalı və kəndidətlər bnr edi. Qışlaq jəcejkələrinin sastafları işlərigə qarab şundaj bəlinədi. 47,3 prəsənti dıjqan bularnıŋ 72,5 prəsənti kəlxozcı), 12,6 prəsənti bətrək və qışlaq xoçalıqı orman işciləri, 9,2 prəsənti başqa işcilər, 29,9 prəsənti xızmatcı və başqalar iki jıl carəkdə fırqaqa 800.000-təcə kişi qabul qılındı. 1928-nci jılda iş ystidən 71 prəsənt işcilər alınqan bolsa 1929-nci jılda 708 prəsənt və 30-ncı jılınıŋ 1-nci carəgidə 83,4 prəsənt alındı.

Zərıbdarlar fırqaqa kirəjatırlar

TAQANRƏG, 30 maj, 339 tə zərıbdarlar Don əkryg fırqa kənferensijsigə əzlərinin fırqaqa kerişlərini bildirib ərizə berdilər.

SVERDLƏVSK, 30 maj. Əkryg fırqa kənferensijəsidə Mototovelixen zavudınıŋ işciləri 349 tə kişini fırqaqa tapşırdılar.

EKIN MAJDANLARIDA

25-nci majqa məlymat

kəlxoz və jəkkə xoçalıqlarda ekilgən

paxta majdanları

əkryglərnin telegraf bojınca bergən məlymatlarıqa muvafıq)

توكرۇگلەر	هيكتەر	شەرتلەشكەن مايدان غا نسبەتەن %
ئەندىجان	220·957	98·5
فارغانا	151·266	98·7
تاشكەنت	128·946	96·5
سامارقاند	75·133	100·7
زەرەفشان	61·233	99·8
بۇخارا	103·229	100·1
كانىمېخ	4·569	100·2
قاشقا داريا	26·641	90·0
سۇرخان داريا	51·589	93·0
خارازم	46·349	84·6
پىلادا گوستورگ سوۋخوزلارى	1·010	94·4
ئۆچكى ئشلەركومسەرلىكى »	2·170	102·3
ئوز سىلتىرىست »	1·848	92·4
سوۋخوز-خاوپوك »	23·261	15·5
هەممەسى بولاب ئوزبىكستاندا	898·202	98·7

Olalla tajjarlaşqa

Kəmsəməllər

Özbekistan kəmsəməlinin məfkəzqomı ijyn ajında kəmbaqal xoçalıqlarnıŋ qallasınıŋ jıqılış bojınca kəmsəməl həftələri ətkəzəçək. Bu həftələrni ətkəziş myddətləri məhəllii təsi'ii şərtlərgə qarab, əkryglər tamanıdan belgilənədi.

Jıqılış asbablarınıŋ tyzətiş ycyn kəmsəməllərdən brigədələr təşkil qılınajatır.

Kəmciliklər tygetilsin

Samarqand əkryginin Aqdarja rajonında paxtakarlar cırıq işigə kirişədilər. Carıqnıŋ muvaffaqıjatlı ətkəzişgə, kəlxozlarda iş kycləri kəmligi təsuqlıq qıladı.

Aq darja rajonı qırıb 70 prəsənt kəllektifləşgən. Rajon ekin kəmisijəsi baharikar rajonlardaqı dıjqanlarnı paxta kəlxozlarıqa carıq işlərigə kəciriş məsələsini qojdı. Bıraq, rajon baharikar dıjqanlarnı qabul qılışqa tajjar əməs. Jallanqan kycləri tojqazış ycyn kəpcilik kəlxozlarda artıqca qalla joq. Kəpirətif esə, saat malları bilən tə'minlənməgən.

Rajon carıq ycyn zəryr bolqan jenli ketmənlər jetişməjdi. Carıq maşınaları və kəltivatərlər esə, rajonda az işlətədilər.

ŞORALAR ITTIFAQIDA

Kyzdə 43 melijən hektər jer ekiləçək

SSSR xalq kəmisərlər şorası kyzgi ekin kəmpənijəsi planını tasdıqladı

MƏSKƏV, 20 maj. SSSR xalq kəmisərlər şorası 1930 incı jılqı ekin hasılatını toplaş və kyzgi ekiş plannı tasdıqladı.

Həmməsi olıı 43 melijən hektər kyzgi ekin ekiləçək. Bunıŋ 28 milijən 535 mintə hektəri RSFSR də, 11 milijən hektəri Ukrəjinə ıŞÇ də, 1melijən 145 min—Belərysijədə; 2.255.000 hektəri ZSFSR də; 760.000 hektəri Orta Asıja çymhyrijətlərində ekiləçək. Bu raqam 1929-ncı jılqı plannıŋ 103.6 prəəəntini təşkil qıladı. Sudgar qılınqan jerlərdə ekiləturqan ekin 22 jarım melijən hektər olıı bunıŋ 7.150 min hektəri ZSFSR də ekiləçək. Şudgar qılınqan jerlərdə bərvaqt ekilgən ekinlərnin hər bir hektəri ycyn orta hısab bilən 4 somdan bənək beriləçək. Şudgar qılınqan jerlərdə bərvaqt ekin ekgən sofxoz və jer şirkətlərigə dəvlətnin boş jerlərdən jajlaqlar beriləçək.

7 melijən hektər jerdə sərəlangən uruqlıq ekiləçək. Trəktirlər bir kecəjy-kyndyzdə en azı 20 saat işləşləri dərkar. Kyzgi ekin plannı çənyıii rajonlardaqı kəlxoz və jer çəm'ijətlərigə 10-ncı ijyngəcə, orta rajonlarda 25-nci ijyngəcə, Şımalıı rajonlarqa 1-nci ijylgəcə jetkəzilsin.

Kəkləm ekin kəmpənijəsi tygəlgən zama jıqın terim işigə kirişilsin. Barca qışlaq xoçalıqı maşınalarnıŋ rementləri 1-nci ijylgəcə tygətilsin. Kəpirətif təşkilatları və kəlxozlar, kəlxoz və jakii kəpirətif jerlərdəgi ekinlərni toplanqandan kejin ajrım dıjqanlarnıŋ ekinlərini jıqış ycyn jıqın-terim və jancış brigədələri tyzilsinlər.

Sofxozlar əzlərigə tyşgən narx bilən tevərəkdəgi dıjqanlarnıŋ ənymlərini jıqış toqrısında maşınalar bilən jardam bersinlər.

Ekin frontında

Özbekistan vəzifəni 99,8 prəsənt bəçərdi?

Don rajonıqa maşına trəktir istənsəsi hədijə qılındı

MƏSKƏV, 30 maj. 25-nci majqaca SSSR nin həmmə çajlarında 63 milijən 810 min hektər jerdə (plannıŋ 15 prəsənti) ekin ekildi. Kəlxozlarda 27 milijən 200 min hektər, ajrım xoçalıqlarda 34 milijən 56 min hektər və sofxozlarda 2 milijən 575 min hektər ekildi. Ajrım çymhyrijət və vılajatlarda plan qujıdaqıdajdır: Ukrəjinə ıŞÇ də 94 jarım, Qırımda 93 jarım, şımalıı Qaiqazda 33 jarım, qərb Volgada 100,2, orta Volgada 82.2, mərkəzii qara tupraq vılatlarda 82,3 Belərysijədə 62 jarım, Zadafqazıjada 70,3, Özbekistanda 99,8, Tyrkmənistanda 90,6 və Taçikistanda 73,4 prəsənt bəçərildi.

ROSTOF-DON, 30 maj. Baharikarlik ekinni plandan aşıq bəçərgən Don əkrygigə maşına trəktir istənsəsi hədijə qılındı. Kəttə sofxozlar aldında balalar baqcası həm acılaçaq. Ekində en jaxşı qajrat kərsətgənlər ycyn kərərtlərdə 15-tə çaj berildi.

ROSTOF-DON, 30 maj. Kagardəqı birinci şalıkarlik sofxozında suqarış darıqları tajjarlanıı şalı ycyn 60 hektər jer həjdəldi. Azof denizi jaqınında həm 300 hektər jerdə şalı ekiləçək.

MƏSKƏV, 30 maj. SSSR kəlxoz mərkəzii kyzgi qışlaq xoçalıqı kəmpənijəsinin planını tasdıqladı. Kəlxozlarda ekin majdanı 15 milijən hektərdən aşıq bolaçaq.

kəsəbə bəjnəlmiləli nin 10 jılılıqıqa tajjarlıq

Germənijə kəsəbə əppəzitsijəsinin xıtabnaması

MƏSKƏV, 29 maj. VTsSPS plenymi SSSR nin barca kəsəbə təşkilatlarıqa qonqrasqa və kəsəbə bəjnəlmililinin 10 jılılıqıqa tajjarlıq işlərini ken rəvişdə bəçərişgə təklif qıldı. VTsSPS prezidijymigə bəjnəlxalq kəsəbə hərəkətigə rəhbər majalar sajlajtırqan bəjnəlxalq məktəbi açışnı tezlətişgə təklif etildi. Barca təşkilatlarqa kəsəbə bəjnəlmijələnin on jılılıqı və beşinci qonqrasnıŋ acılış kyni 15 nci ijyldə bəjnəlmiləl işcilər fikrdaşligi namajışları və bəjuənmilə kəsəbə hərəkətigə baqışlanqan mahsus kecələr ətkəsişgə təklif qılındı.

BERLIN, 29 maj. Kəsəbə bəjnəlmililinin jaqında bolaturqan beşinci qonqrasıı munasabatı bilən ymymii Germənijə işcilərigə muraçaat qıldı. Mukəsəbə əppəsitsijəsinin qomıtası Germənijə raçaatnamada kəpitəlizm usulı aqır bir tənlikdə bolqan caqında caqırılaturqan kasəbə bəjnəlmililinin qonqrası və ıstuqqolmda bolaturqan amıstırdam internətsionəlinin qonqrası hər bir işci aldında „prolətərijətnin ınqılabı sinfii jolı bilən jaxud kəpitəlistlərnin xoçalıq jolı bilən jyryş" məs'ələsini qojadı, dejildi.

HINDISTANDA IŞ TAŞLAŞ VƏ NAMAJIŞLAR ZORAJIB BARAJATIR

jaşlar ittifaqınıŋ fikr tarqatucısı balqa va oraq nışanı bilən cıqajatır

Kənservətorlər qanqa canqaqan

LONDON, 29 maj. Qandınıŋ qamalışıqa narazılıq jyzəvsidən qılınqan namaşlar və iş taşlaşlarnıŋ mıqdarı hazırdan başlap anıqlanə başladı. 5-nci majda Bombaj şəhəridə 100 min kişi namajş qıldı. 6-nci majda şəhərdəgi 90-ta toqumacılıq fəbrikəsidən 50-təsi işləmədi. Kec Bombajdaqı namajlar taqın zorajıı ketdi. Rəjter əgentliginin xabarıqa qaraqanda, Hindistannıŋ başqa şəhərlərində həm kəttə namajışlar olqan.

LONDON, 29 maj, Hindistannıŋ qərbii şımalıı cegərəsigə jusarılqan çaza ajraplanları qozqalacılar jaşırınqan tepələrgə və istehkamlarqa bomba ata başladı. „Tajmıs" gəzitəsinin Pırşavırdaqı muxbırı „qızılı kəjləklər" hərəkətinin kenəjin barajatqanını jazadı. Cegərə vılajatları daqı jaşlar ittifaqınıŋ gəzitəsi başda qızılı balqa və oraq tyşirib „işci və dıjqanlar birləşiniz" şıarı bilən cıqa başladı.

LONDON, 29 maj. Pagon şəhərində millii dışmənlikləri zorajtış asasında Bermililərı bilən Andıkra qəbilələri arasında taqın toqınış cıqdı. Pəlisə xalqqa qarab oq atdı. Toqınış caqında 80 kişi əldirildi. Şəhərdə məgəzin və dokanlar japıldı.

LONDON, 29 maj. Qızılı kəsəbələr bəjnəlmililinin ənglijə seksijəsi baş katibi Geerg əlijəzən əngiliz ınqılabıı işciləri ismidən Hindistaanıŋ barca ınqılabıı işçi və dıjqanlarıqa x a t b i i ə n muraçaat qılıı ənglijə ınqılabıı işcilərnin Hindistan işcilər sinfigə tərəfdar olqanlarını bildirdi.

LONDON, 29 maj. lordlar palatasında Hindistan hadısaları toqrısında olqan muzakərələrdə Hindistanda ilgəri qral najıı olıı turqan lord Pəl ziding Hindistandaqı ı s j a n l a r n ı mərhəmətsiz rəvişdə basışnı tələn aldı.

Misirdə ilgəri alıı kəmisər olıı turqan Lord Lləjd hykymətnin SSSR toqrısında tutqan sıjasatıqa hyçym qılıda. Lord Ressel hykymət ismidən çavab beriı „hykymət qoldı Hindistanda şoralar hykymətinin taşvıqatını kərsətəturgan dəlil joq" dejdi.

Pəlisə bilən musulmanlar arasında toquşma

LONDON, 30 maj. Bombajda musulmanlar bilən pəlisə arasında qanlı toquşma cıqdı. Toquşmaqa azoqına nərsə səbəb boldı. Bir musulman pəlisəgə qaraşlı itgə taş atqanda pəlisə musulmannıŋ arqasından quvaladı va beş mintəcə musulman taş atuvcıqa tərəfdarlik qılıı o-taqa cıqdı. Xalq pəlisə ycəstkəsini taşqa tutdı. Pəlisə musulmanlarqa qarab oq atdı. Kecdə pəlisə həm musulmanlarqa qarab oq atıı turdı. Ertələb musulmanlar gəzərmələrgə hyçym qılıı kirəsin bilən jandırdılar. Pəlisə taqın oq ata başladı. Dəstləbki xabarlarqa qaraqanda, 2 kişi əldirilib 21 şiki jərələngən.

Azarbajçan neft sanaatı jyksəjməkdə

BAKU, 29 maj. Ymymii Baky fırqa kənferensijəsidə Baky fırqa qomıtasınıŋ mə'ryzəsidə hazırqı xoçalıq jılınıŋ birinci ajlarında Aznefit prəgrəmməsidən jerni pərmələş toqrısında plannıŋ 118,7 prəsənti, neft cıqarışda 101,7 prəsənti və neftni işləşdə 117 prəsənti bəçərilgəni kərsətilədi. Çymhyrijət sanaatı prəgrəmməsinin 7 ajda 65,6 prəsənt ornıqa 56,3 prəsənt bəçərildi. Zərıbdərlik hərəkətigə faqat 33 prəsənt sanaa tartılqan. S u s ı j a l musabaqa və zərıbdərlikgə rəhbərlik qılışda kəsəbə sajuzları jaxşı işləməgən. Zərıbdarlarnıŋ həmməsidən 13 prəsənti kəmmynist və 9,6 prəsənti kəmsəməl zərıbdardır.

LENINGRƏD, 29 ma Leningrəd vılajatında kyzgi ekinlərnin cıqışı çydə jaxşı bolqanıdan, hazırqaca kerilməgən dərəçədə ənym alışı kytildi.

Özkəmfərda 5-nci qurultajь aldьdan

Əkryg fьrqa kənferensijələridə

LENINCI MƏRKƏZQOMNIŃ BAŞ JOLЬ ҮCҮN

Əkryg fьrqa kənferensijələri, leninizim bajraqь astьda baş jolnьń məhkəmligi ycyn oń oportunьzьm, „sol“ qьjşajьş, grəhbazьq qaldьqlarь, uluq dəvlət şəvinistligi və məhəlli millətcilikgə qarşь bəlşivikcə tanqьd və əz-əzini tanqьd alavь astьda rəhimsiz kyrəş bilən ətəjatьr

تاشكەنت ئوكرۇگ فرقا كوز-قىرىنىسىيەسى ئوز-ئوز-نى تانقىد ئاستىدا ئوتاياتىر

(تاشكەنت شۇەبەمىزدەن تىلىفون بىلەن).

تاشئوكرۇگفرقوم 5 نچى كونفىرىنسىيەسىنىڭ 29 نچى مای ئىيرتەلىكى مەجلىسىدە ئورتاق ئىشكرامغىنىڭ ئوزبىكچە داقلادى تكلاندى. سوگرا ئورتاق يالتابايف مەركەزى كونترول كومىسىيەسىنىڭ حىسابىنى بەردى. شۇ كۈن كەچقۇرۇنغى مەجلىسدە يەگى يول رايوندىداغى ئۇدابىرىنە ئىستەنسەسىدەن كېلگەن ئەكرەقوم بروخوۋىچ كونفىرىنسىيەنى تەبريك قىلىپ، 12 ئەكرەنوم نامىدان فرقاغا قابۇل قىلىشنى سوراپ كوللىكتىف عەرىزە تاپشردى. بۇ عەرىزەدە، ئەگرەنوملەر فرقا قاتاريدا ئىشلەش بىلەن پاختا پەركەرمىنى قىستا مۇددەت ئىچىدە تولا عەملگە ئاشۇرشقا سوز بەردىلەر.

قادىرىيا ئىلىكتر ئىستەنسەسىنى قۇرۇچى 1000 ئىشچى نامىدان ئورتاق شاپتىنىف ۋە تاشكەنت علمى ئىشچىلەرى - ئىۋقىتچىلار نامىدان كېلگەن 5 كىشىلىك ھەيئەت رەئىسى دوختر ئىسرائىل كونفىرىنسىيەنى تەبريك قىلدىلار. ئۇلارغا ئورتاق ئاسىيا باش قۇماندانى ئورتاق دىيىنكو جاۋاب بەردى:

— خالق خوجالىغىنى سوسىيالىزم ئاساسىدا باشقاتقان قۇرۇش ۋە بو ساحادا قولغا كىرگىزگەن يۇتقىلار - كومفرقانلىق لېنىن ۋەسىيەتلەرىنى توغرى يول ۋە توغرى سىياسات پىلەن عەملگە ئاشۇرۇپ كېلگەننى ئاچىق كورسەتتىلەر. سوگىمى واقتىدا مگ-لىب ئىشچى، كولخوزچى، علمى كۈچلەرنىڭ فرقاغا كىرشلەرى - فرقا سىياساتىنىڭ توغرىيول بىلەن بارغانىدا ئاچىق دەلىلدىر، دىيىدى ۋە فرقاغا كىرش ئۈچۈن سوراپ عەرىزە بېرگەن مۇتاخاسىسلارنى 5 يللىق پىلاننى 4 يىلدا عەملگە ئاشۇرش جەريانىدە پروليەتارىيات سىنفى بىلەن قولما-قول ئۈشلەشىپ ئىشلەشكە چاقىردى.

قۇيى چرچى رايونى مەخسۇس كەشلەرى نامىدان ئالنغان تەبريك تىلىغرامىنى ئوقىدى. بۇ تىلىغرامدا مەركۇز رايون مەخسۇس تەكشىلەرى 6 نچى مايغاچا ئىكىش پىلاننى 102،6 پرە-سەنت بەجەرگەنلەرنى بلدىرەدىلەر.

30 نچى مای ئىيرتەلىكى مەجلىسدە ئىكرامف ۋە بالتابايف ئورتاقلارنىڭ داقلادلارى ئۈستىدا مۇزاكىرەلەر بولدى. ۋەكىللەر مەركەزقوم ۋە مەركەزى كونترول كومىسىيەسىنىڭ ئىشلەرىنى عەملى ئىش نەزەرىدەن تانقىد قىلدىلار.

ئورتاق شاۋشمانف دىيىدى: قىشلاق خوجالىغىنى كوللىكتىفلەشتىرش مەسئەلەسى - بۇتۇن ئوزبەكستان فرقا تەشكىلاتى ئۈچۈن ئېنىق مەسئەلە ئىدى. كولخوز قۇرىلىشىداغى خاتالارغا فرقا تەشكىلاتىنىڭ ئەتىبارى ئوز ۋاقتىدا تار-تىلمادى. نەمە ئۈچۈن ئۇ. ك. پ. (ب) مەركەزقومنىڭ قارارى ۋە ئورتاق ئىستەلىنىڭ ماقالاسىدان كېيىنگىنە بۇ مەسئەلە كوتەرلدى؟ ئەگەردە خاتالارنىڭ ئالدى ئوز ۋاقتىدا ئالنغان بولسا، مۇنچا خاتالارغا يول قويلىماغان بولۇرئىدى. قاشكەنتدە بر قانچا ئىشچىلەر ئورنلارىدان ئالىندىلار. ئۇلار سامارقاندىغا بارب يەنە جاۋابكەر ئورنلارنى ئىشغال قىلدىلار. مەسەلەن، سەيىدخانف ئوكرۇگدە ئىشلەگەندە سالق مەسئەلەلەريدە فرقانىڭ سىياسىتىنى بۇزدى ۋە ئوزينى تەڭمين قىلىپ ئالدى. حازر سەيىدخانف مەركەزى كونترول كومىسىيە ئەپەپەرەتىدە ئىشلەيدى. يۇنداى ئىشچىلەرنى ھەيدەش كېرەك. مەركەزقوم ۋە مەركەزى كونترول كومىسىيە حازرداھەم ئۈگەب بىتمەگەن گروھبازلىق كۆزەشلەريگە ئەھەمىيەتنى كۈچەيتىرمەيدى.

ئورتاق ئەفزەلف دىيىدى: ئوتكەن دەۋردە ئوزبەكستان فرقاتەشكىلاتى كوپ جەھەتدە كەتتە يۇتقىلارنى قولغا كىرگزدى. حازر بزنىڭ ئالدىمزدا قىشلاق خوجالىغىنى كوللىكتىفلەشتىرش ۋە ئىندوستىرلەشدىرش ساحاسىداغى يۇتقىلارنى مۇستەھكەملەش ۋەزىپەسى تۇرادى بۇندان كېيىن مەركەزقوم ئوزىنىڭ ئىشلەريدە حازرغى چاپق ۋە سۇغارش ئىشلەرىنىڭ مۇۋاففاقىياتلى ئوتىشىگە كەتتە ئەھەمىيەت بىرىشى لازم. مەنە شۇ ئىكى ئىشىمزىياخشى ئوتسا، بۇنىڭ بىلەن قولغا كىرگىزگەن يۇتقىلارنىڭ مۇستەھكەملەنىشى شۇبھىسىز. ئالدىمزدا تۇرغان ئىكىنچى مۇھىم مەسئەلە - ئىسكى شەھەرلەر مەسئەلەسىدر. مەدەنى جەھەتدەن يەگى شەھەرلەرگە نسبەتەن ئىسكى شەھەرلەركوب ئارقادالار. مەركەزقوم ئىسكى ۋە يەگى شەھەرلەر ئورتاسىداغى فارقنى يوقاتىش ئۈچۈن قاتىعى چارلار كورىشى كېرەك.

ئورتاق كەريمف دىيىدى: حازرغى باشقاتتان قۇرىلىش دەۋرىدە بۇ مەسئەلەنىڭ ئەھەمىيەتى كەتتە. سىياسى جاۋابسز كومۇنىستلەرنىڭ عاممىغا رەھبەرلىك ۋە يولباشچىلىق قىلىشلارى مومكىن ئەمەس. دىمەك مەركەزقوم فرقا ماعارىفى مەسئەلەسىگە عالاحىدە ئەھەمىيەت بىرىشى لازم.

ئورتاق عەسكەرف، ئەپەپەرەتنى پىرلىلەشتىرش مەسئەلەلەريگە كوب توختادى: ئەپەپەرەت ۋە كارخانالارنى پىرلىلەشتىرش ھېچ قاناغا تالانرلىق حالدا ئەمەس. ھەلى شۇنداى كارخانالار كوبگى، ئۇلاردا پەستەدەن بۇقاريغا كوتەرلگەن پىرلى ئىشچىلەر بتتەسى ھەم كورنەمەيدى. بر نىچە يىل ئىشلەسەلەر ھەم تاخاسسىسلارى ئاشورلماغان پىرلى ئىشچىلەر كوپ، مەنە بۇنغا ھېچكىم ئەتىبارقىلمايدى. مەركەزقوم پىرلىلەشتىرش ساھاسىدا دىرىژىكتىف بەردى، لېكىن ئۇنىڭ قاندىاى بەجەريلە ياتقانلىنى تەكشىرلمەدى.

ئورتاق ئاشۇبادىيدى: جايلاردا شورا ئەپەپەرەتىنى تازالاشقا ياخشى تايىارلانلمادى. تازالانۇچىلار ئورنىغا يەگى كەدرلەر بىركتىرلمەدى. نەتىجەدە ئاشكەنتدە تازالانىپ ئەپەپەرەتدەن ھەيدەلگەنلەر سامارقاند ۋە باشقا شەھەرلەرگە بارب يەنەدە جاۋابكەر ئىشكە جايلاشتىلار.

ئورتاق ماگىيىف، ياقنداغىنا تامام بولغان فرقا تازالاش مەسئەلەسىگە توختالدى. كوپ ئوكروگ ۋە رايوندىلاردا تازالاش بوش ئوتتى. فرقانى تازالاشدا يەاراماس ئۇنسرلارنىڭ ھەممىسىنى ئاچ كورسەتب ئۇلارنى فرقادان چىقارلادى، دىيب ئەينە ئالمايمز. مەركەزى كونترول كومىسىيەسى ئايرم تازالاش كومىسىيەلەريگە ئوز ۋاقتىدا رەھبەرلىك قىلمادى بۇ كومىسىيەلەر فرقادان ھەيدەلىشى لازم بولغان شەخسلەرگە نسبەتەن بوشلۇق كورسەتتىلەر. شۇ سەبەبلى قانار رايونلاردا فرقا تازالاشىنى قايىدان ئوتكۈزۈش كېرەك. گەزىتەلەر تازالاش مەسئەلەلەريگە يېتەرلىك دەرىجىدە ئەھەمىيەت بىرمەدى.

باشقا ئورتاقلارنىڭ كوبچىلىگى يەگى كەدرلەر تايىارلاش مەسئەلەسىگە توختادىلار. كەدرلەر تايىارلاش جۈدە سوست ۋە سىكىن كېتە ياتقانلىنى، مەركەزقومنىڭ ۋەزىپەسى - بۇ ساحاداغى سۇرىتىنى كۈچەيتىرش ئېكىنىنى پايان قىلدىلار. خاتىن-قىزلار تازالىغى مەسئەلەسىگە توختاغان ئورتاقلار ھەم كوب بولدى. حكومەتنىڭ زەريەسى قەبريكەسىنىڭ زەھەرلىرى ئورتاق گاربانوۋا دىيىدى: بۇ ساحاداغى بەزى ئىشلەر ئوز-بىچكىنى تازالاشقا چىقارش ئۈچۈن ئىمەس، بىكىتىپ قويشقا خزمات ئىمەس، مەركەزقوم يانىداغى خاتىن-قىزلار شۇبھىسى بو توغرىدا ئوكروگ رەھبەرلىك سۇست رەھبەرلىك قىلدى. شۇنىڭ نەتىجەسىدە حازر قاناغاتلانماسلىق حالىنى كورب تۇرامز. مەركەزقوم خاتىن-قىزلار تازالىغى ئىشلەرىنى كۈندەلىك عۇمۇمى ئىشلەر قاتارىغا قويىشى لازم.

ئەھەرلەيكى مەجلىسدە جەمەعى 17 كىشى سوزلەدى. كىچىكى مەجلىسدە ھەم مۇزاكىرەلەر داۋام ئىيتەجەك. مۇزاكىرەگە 100 دەن ئارتىق كىشى يازلدى.

سامارقاند فرقا كوندىرىسىيەسى ئوزدىنىڭ ئىشىنى تۈگەتتى

ئوكروگ فرقا كونفىرىنسىيەسى، 30 نچى مای كۈندە بولغان مەجلىسلەردە مەركەزقوم، مەركەزى گەزىتىرول كومىسىيە، ئوكروگفرقوم ۋە ئوكروگ كەنترولى كومىسىيەسىنىڭ داقلادلارى بۇزەسىنى رەزالىيوتسىيەلەر قابۇل قىلدى. سوگرە ئوكروگ قوم ھەيئەتىگە سايلاۋلار بولدى. بۇندا ئوكروگقومنىڭ ئاغزالدىغا 87، كەندىدەتكە - 27 كىشى، ئوكروگ كەنترول كومىسىيەسىگە ئىمە، 37، ئۇنىڭ ھەيئەتىگە - 7 كىشى سايلاندى.

شۇ بىلەن بىرگە ئوكروگ فرقا كونفىرىنسىيەسى، و. ك. پ. (ب) 16 نچى قۇرۇلتايىدا ۋە ئوز كومفىرقا 5 نچى قۇرۇلتايىدا ۋەكىللەر سايلادى.

كونفىرىنسىيە شۇ كۈنى ئورتاق ناربايف ۋەكورندىقلارنىڭ ئاخىرغى نۇتقلارى ئاستىدا ياپىلدى.

سوگرە ئوكروگقوم پىلىنومى بولدى. بۇندا ئوكروگقوم ئىجرائىيا پىيوراسىدا 14 ئاغزا ۋە 7 كەندىدەتدەن عىبارات قويىداغى ئورتاقلار سايلاندى.

ئاغزالار: ئەخمىدف، كورندىكف، ناربايف، ئىلمورادف، رەجەبىپكۇژا، ئىسكەندەرف، خالدارىوا، عەبدۇرەزۇف، مىگبايف، ئورلوف، بەجكەرف، يۇسۇپف، دىمىنتىيف، نىيازف، كەرسونوف، ئەكبەر عەلىمف، حاجىيايف، دىمورادف ئورتاقلار.

كەندىدەتلەر: ناغايف، ويتوكورف، غاپۇرف، سالامف، تارغاتوف، ئەحمەدجانف، چىبىروف ئورتاقلار.

سەركەتماتىغا: ئەحمىدف، كورندىكف، مىگبايف، خالدارۇۋا، ئىلمورادفلار. بۇلارغا كەندىدەتلەر: عەبدۇرەزۇف ۋەئىسكەندەرفلەر. ئوكروگقومنىڭ ئىشچى ئەپەپەرەتىگە:

مەسئۇل كاتىبلىككە - ئەخمىدف، تەشكىلات شوبە مۇدىرلىگىگە - كورندىكف، مەدەنى - تارغىبات بولىم مۇدىرلىگىگە - خالدارۇۋا، كەدرلەر تايىارلاش بولىم مۇدىرلىگىگە - ئىلمورادف، تاشۇرقات - عامماۋى بولىم مۇدىرلىگىگە - عەبدورەزۇف، تەشكىلات شوبەمۇدىرىنىڭ موعاۋىنلىقىغا - ئىسكەندەرف، خاتىن-قىزلار سىكسىيەسىنىڭ مۇدىرلىگىگە رەجەبىپكۇژا ئورتاقلار سايلاندىلار.

FƄRQA TYZYLIŞI

IŞDƏ QATTƄLƄQ BOLSƄN

Qьşlaq jəcejkələrinimystəhkəmləb, qьşlaqda kəlxoz və sofxoz qurulьşьoqa rəhbərlikqьlьş, bətrək, kəmbaqal və kəlxəzcьlarnь fьrqa səfigə tartajьq. Şu bilən fьrqanьń bəl şivikləşdiriş məs'ələsini hər bir təşkilatkəz aidida tytsin.

حازىرغى فۇرسەتتە فرقا تەشكىلاتلارنىڭ ۋەزىپەلەرى شۇنداى زەربەلى ۋە موھىمدىرەكى ئۇ ئىپسە، برنچى تاماندان قىشلاق خوجالىغىنى كوللىكتىفلەشدىرش ساحاسىدا ئىرىشكەن يۇتقىلارنى مۇستەھكەملەش، كېڭ مەنداتكەشلەر عاممىسى ئورتاسىدا كولخوزچىلىق غايالارىنى چۈقۇرلاتىش، كولخوز ۋە سوفخوزلاردا ئاقارتۇ ئىشلەرىنى رىۋاجلاندىرش، مەنەت ئىنتىزامىنى ۋە ئۇنۇمىنى كوبەيتىش ئۈچۈن ئىجتىماعى مۇسابىقانى ۋە زەربدارچىلىق حەرەكەتىنى جارى قىلىش ۋە باشقالار پولسا، ئىكىنچى تاماندان بەترەك، كەمباغال ۋە كولخوزچىلارنىڭ ساداقاتلى ۋە فاعال قىسمىلارىنى فرقا سەفىگە تارتىش، ئۇلار ئورتاسىدا بالشۇيۇكلۇك تەربىيەسىنى كۈچەيتىرش، تەشكىلاتداىوز بەرگەن ھەر خىل ئېكىلەنشلەرگە قارشى بۇتۇن فرقا عاممىسىنى سەفەربەرلىككە چاقىرىش كەبى مەسئەلەلەردەن عىبارەتتىر.

بىراق، بۇ ساحادا ئايىرم فرقا تەشكىلاتلارى يېتەرلىك رەۋىشدە ھەمەلى ئىش ئالىب بارغانلارى بوق. خاتتاكى كولخوزچىلىق قۇرۇلىشىدا سادىر بولغان سىياسى خاتالقلارنى كېڭ عاممە بىلەن بىرلىكدە تۈزەتتىش ئىشىدە قاتىعىلىق قىلمادىلار.

تەشكىل تاپقان كولخوزلارنىڭ ساپىسى چەھەتدەن موستەھكەملەش ۋە ئۇنداق فرقاۋى ئىشلەرنى جانلاندىرش ئىشلەرىنىڭ بارىشى بوش.

Jəcejkə kəlxozcьlьq bilən şuqullanmajdi

مەسەلەن، سۇرخان داريا ئوكروگ پەتتە گېسەر رايونىدىكى غارماقىشلاغىنى ئالايىلى. بۇندا كولخوزلاشدىرش ساھاسىدا كەتتە سىياسىخاتالقلار يۇز بەرگەن ئىدى. بىراق، بۇ خاتالقلارنى، ئوز ۋاقتىدا تۈزەتمەدىلەر. تەشكىل تاپقان كولخوزلارنى ساقلاپ قالا ئالمادىلار. نەتىجەدە قىشلاق بوينچا تەشكىل تاپقان بر كولخوزداغى 350 خوجالىقدان 105 تەسى كولخوزدا قالدى، قالغانلارى چەقىب كېتىدىلەر.

قىشلاقدا فرقا ۋە كومسومول يەچەيكەلەرى پولسا ھەم بۇلارنىڭ ھەمەلى ئىشلەرى ئۈشە ئىسكى سىپەتمەدە بارادى. كولخوزلار ئۈستىدەن رەھبەرلىك مەسئەلەسىنى ھەلىگەچە ئۈيلاغانلارى يوق. خاتتاكى فرقا يەچەيكەسىنىڭ مەسئۇل كاتىبى مۇھەممەدورادف، دېھقان عاممىسىنىڭ دەققاتىنى كولخوزچىلىق غايىسى ئاتىرافىغا ئۈيىشدىرش ئورنىغا بۇزۇقلىق قىلاياتىر.

كولخوزغا بېرىلگەن كرىدىتدەن 1800 سوم ئىش حايۋانلارىغا، 300 سوم قىشلاق خوجالىق ئاسبابلارىغا بېرىلىشى لازم بولغانى حالدا بۇنى توز ۋاقتىدا بېرمەدىلەر. شۇنداقدىك ئۇت ئوتقازىش، ئەرەۋە ۋە باشقالار ئۈچۈن بېرىلەچەك كرىدىت، بېرىلمەى قالدى.

بۇنداى حالار ئۈستىگە، فرقايەچەيكەسىنىڭ ئالىب بارب تۇرغان ئىشى يوقاردىداغىدەك.

عۇمۇمەن ئەيتقاندا، فرقا يەچەيكەسى، مورانف، مەجىد عەبدۇللەەرف، خالەۋزادف، ئىز باسارف كەبى پاراماسلار بىلەن كەسەللەنگەن، بۇ حاقدا كونترول كومىسىيە قاتىعى ئەتىبار قىلمىشى زەرور.

kəllələrini joqatьb qojdьlar

قاشقادارىا ئوكروگىنىڭ شەھەر سەبز رايونىدا كولخوزچىلىق قۇرۇلۇش باراسىدا بر مۇنچا خاتالقلار بۇزىبىرگەن ئىدى. رايون تەشكىلاتلارى بەرنچى نەۋبەتتە بەككەخوجالقلارنى بر چېتكە ئاقلاپ قويىب، بۇتۇن دەقانىنى كولخوزلارغا بېرگەن بولسالار، سوگىمى يەيتىدە ئورتاق ئىستەمىنىڭ ۋەۋىنقلار ئالدىدا ئىيسەنكىرەپ قالمايىق، ماقالاسىنى ئوقوغانلاردىن كېيىن كەللەلەرىنى يوقاتىپ قالدىلار. شو بىلەن ئۇلار، ئىختىيارى سۇرەتتە، تەشكىل تاپقان كولخوزلارنى مۇستەھكەملەش ئورنىغا بردەن قىشلاقلارغا ۋەكىللەر چىقارىپ ھەممە كولخوزلارنى تارقاتىش كەبى قىلىغىر ماس حالار كورىنە ياتىر. بۇنداى ھۇنۇك ئىشلەرگە قارشى يەچەيكەنىڭ ئالىب بارا ياتقان چارالارى بوش. شۇنىڭ نەتىجەسىدە ئايىرم ئاغزالار ئورتاسىدا چەرىش، پىيەنسەدەلىك، مەغىشەتپەرەستلىك حالارى مەۋجۇددر.

Başqьrt fьrqa jəcej kəsini qajtadan taza laş kerək

سورخان داريا ئوكروگىنىڭ شىبر ئاباد رايونىغا فاراشلى باشقىردقىشلاق يەچەيكەسىدە، فرقا قاتاريىنى تازالاش ئونكەزلگەن بولسا ھەم، ئۇندا بر مۇنچا پاراماسلار فرقا قاتاريدا قالب كېتىدى، بۇنىڭ ئۈستىگە تازالاشدا قالدىرلغان ئاساسى مەسئەلەلەرحازىرغا قادار بەجەرلەمەدى. جۈملەدەن بىرى، ئايىرم فرقا ئاغزالارى ئاراسىدا خاتىن ئوستىگە خاتىن ئالش، باى ۋە مۇشۇمۇزولار بىلەن عالاقادا بولش، ئەكىلىك ئىچش ۋە باشقا ھۇنۇكخالار بار. بۇ بارادا يەچەيكە بىپىراسى ھەم قاتىعى چارالار قوللانماغانغا كورە، رايكوم ھەم ھىچ نەرسە قىلغان ئىمەس.

بۇندان تاشقارى يەچەيكە ئاغزالارىنىڭ كوبچىلىگى ساۋادسۇز. بۇلار ئورناسىدا تەربىيەوى ئىشلەرنىڭ قوبىلىشى يامان حالدا بارا ياتىر. كەمباغالاردان فرقاغا تارتىش مەسئەلەسى ئىسە، بۇنۇنلەى سۇست. حازرغا قادار (تازالاشدان بۇيان) برارتە بەترەك ۋە كەمباغالنى فرقاغا تارتلغان ئىمەس.

عۇمۇمەن ئالغاندا، فرقا يەچەيكەسى، مورانف، مەجىد عەبدۇللەەرف، خالەۋزادف، ئىز باسارف كەبى پاراماسلار بىلەن كەسەللەنگەن، بۇ حاقدا كونترول كومىسىيە قاتىعى ئەتىبار قىلمىشى زەرور.

kəllələrini joqatьb qojdьlar

قاشقادارىا ئوكروگىنىڭ شەھەر سەبز رايونىدا كولخوزچىلىق قۇرۇلۇش باراسىدا بر مۇنچا خاتالقلار بۇزىبىرگەن ئىدى. رايون تەشكىلاتلارى بەرنچى نەۋبەتتە بەككەخوجالقلارنى بر چېتكە ئاقلاپ قويىب، بۇتۇن دەقانىنى كولخوزلارغا بېرگەن بولسالار، سوگىمى يەيتىدە ئورتاق ئىستەمىنىڭ ۋەۋىنقلار ئالدىدا ئىيسەنكىرەپ قالمايىق، ماقالاسىنى ئوقوغانلاردىن كېيىن كەللەلەرىنى يوقاتىپ قالدىلار. شو بىلەن ئۇلار، ئىختىيارى سۇرەتتە، تەشكىل تاپقان كولخوزلارنى مۇستەھكەملەش ئورنىغا بردەن قىشلاقلارغا ۋەكىللەر چىقارىپ ھەممە كولخوزلارنى تارقاتىش كەبى قىلىغىر ماس حالار كورىنە ياتىر. بۇنداى ھۇنۇك ئىشلەرگە قارشى يەچەيكەنىڭ ئالىب بارا ياتقان چارالارى بوش. شۇنىڭ نەتىجەسىدە ئايىرم ئاغزالار ئورتاسىدا چەرىش، پىيەنسەدەلىك، مەغىشەتپەرەستلىك حالارى مەۋجۇددر.

Başqьrt fьrqa jəcej kəsini qajtadan taza laş kerək

سورخان داريا ئوكروگىنىڭ شىبر ئاباد رايونىغا فاراشلى باشقىردقىشلاق يەچەيكەسىدە، فرقا قاتاريىنى تازالاش ئونكەزلگەن بولسا ھەم، ئۇندا بر مۇنچا پاراماسلار فرقا قاتاريدا قالب كېتىدى، بۇنىڭ ئۈستىگە تازالاشدا قالدىرلغان ئاساسى مەسئەلەلەرحازىرغا قادار بەجەرلەمەدى. جۈملەدەن بىرى، ئايىرم فرقا ئاغزالارى ئاراسىدا خاتىن ئوستىگە خاتىن ئالش، باى ۋە مۇشۇمۇزولار بىلەن عالاقادا بولش، ئەكىلىك ئىچش ۋە باشقا ھۇنۇكخالار بار. بۇ بارادا يەچەيكە بىپىراسى ھەم قاتىعى چارالار قوللانماغانغا كورە، رايكوم ھەم ھىچ نەرسە قىلغان ئىمەس.

بۇندان تاشقارى يەچەيكە ئاغزالارىنىڭ كوبچىلىگى ساۋادسۇز. بۇلار ئورناسىدا تەربىيەوى ئىشلەرنىڭ قوبىلىشى يامان حالدا بارا ياتىر. كەمباغالاردان فرقاغا تارتىش مەسئەلەسى ئىسە، بۇنۇنلەى سۇست. حازرغا قادار (تازالاشدان بۇيان) برارتە بەترەك ۋە كەمباغالنى فرقاغا تارتلغان ئىمەس.

عۇمۇمەن ئالغاندا، فرقا يەچەيكەسى، مورانف، مەجىد عەبدۇللەەرف، خالەۋزادف، ئىز باسارف كەبى پاراماسلار بىلەن كەسەللەنگەن، بۇ حاقدا كونترول كومىسىيە قاتىعى ئەتىبار قىلمىشى زەرور.

Jəcejkə kəlxozcьlьq bilən şuqullanmajdi

مەسەلەن، سۇرخان داريا ئوكروگ پەتتە گېسەر رايونىدىكى غارماقىشلاغىنى ئالايىلى. بۇندا كولخوزلاشدىرش ساھاسىدا كەتتە سىياسىخاتالقلار يۇز بەرگەن ئىدى. بىراق، بۇ خاتالقلارنى، ئوز ۋاقتىدا تۈزەتمەدىلەر. تەشكىل تاپقان كولخوزلارنى ساقلاپ قالا ئالمادىلار. نەتىجەدە قىشلاق بوينچا تەشكىل تاپقان بر كولخوزداغى 350 خوجالىقدان 105 تەسى كولخوزدا قالدى، قالغانلارى چەقىب كېتىدىلەر.

قىشلاقدا فرقا ۋە كومسومول يەچەيكەلەرى پولسا ھەم بۇلارنىڭ ھەمەلى ئىشلەرى ئۈشە ئىسكى سىپەتمەدە بارادى. كولخوزلار ئۈستىدەن رەھبەرلىك مەسئەلەسىنى ھەلىگەچە ئۈيلاغانلارى يوق. خاتتاكى فرقا يەچەيكەسىنىڭ مەسئۇل كاتىبى مۇھەممەدورادف، دېھقان عاممىسىنىڭ دەققاتىنى كولخوزچىلىق غايىسى ئاتىرافىغا ئۈيىشدىرش ئورنىغا بۇزۇقلىق قىلاياتىر.

كولخوزغا بېرىلگەن كرىدىتدەن 1800 سوم ئىش حايۋانلارىغا، 300 سوم قىشلاق خوجالىق ئاسبابلارىغا بېرىلىشى لازم بولغانى حالدا بۇنى توز ۋاقتىدا بېرمەدىلەر. شۇنداقدىك ئۇت ئوتقازىش، ئەرەۋە ۋە باشقالار ئۈچۈن بېرىلەچەك كرىدىت، بېرىلمەى قالدى.

بۇنداى حالار ئۈستىگە، فرقايەچەيكەسىنىڭ ئالىب بارب تۇرغان ئىشى يوقاردىداغىدەك.

عۇمۇمەن ئەيتقاندا، فرقا يەچەيكەسى، مورانف، مەجىد عەبدۇللەەرف، خالەۋزادف، ئىز باسارف كەبى پاراماسلار بىلەن كەسەللەنگەن، بۇ حاقدا كونترول كومىسىيە قاتىعى ئەتىبار قىلمىشى زەرور.

kəllələrini joqatьb qojdьlar

قاشقادارىا ئوكروگىنىڭ شەھەر سەبز رايونىدا كولخوزچىلىق قۇرۇلۇش باراسىدا بر مۇنچا خاتالقلار بۇزىبىرگەن ئىدى. رايون تەشكىلاتلارى بەرنچى نەۋبەتتە بەككەخوجالقلارنى بر چېتكە ئاقلاپ قويىب، بۇتۇن دەقانىنى كولخوزلارغا بېرگەن بولسالار، سوگىمى يەيتىدە ئورتاق ئىستەمىنىڭ ۋەۋىنقلار ئالدىدا ئىيسەنكىرەپ قالمايىق، ماقالاسىنى ئوقوغانلاردىن كېيىن كەللەلەرىنى يوقاتىپ قالدىلار. شو بىلەن ئۇلار، ئىختىيارى سۇرەتتە، تەشكىل تاپقان كولخوزلارنى مۇستەھكەملەش ئورنىغا بردەن قىشلاقلارغا ۋەكىللەر چىقارىپ ھەممە كولخوزلارنى تارقاتىش كەبى قىلىغىر ماس حالار كورىنە ياتىر. بۇنداى ھۇنۇك ئىشلەرگە قارشى يەچەيكەنىڭ ئالىب بارا ياتقان چارالارى بوش. شۇنىڭ نەتىجەسىدە ئايىرم ئاغزالار ئورتاسىدا چەرىش، پىيەنسەدەلىك، مەغىشەتپەرەستلىك حالارى مەۋجۇددر.

Başqьrt fьrqa jəcej kəsini qajtadan taza laş kerək

سورخان داريا ئوكروگىنىڭ شىبر ئاباد رايونىغا فاراشلى باشقىردقىشلاق يەچەيكەسىدە، فرقا قاتاريىنى تازالاش ئونكەزلگەن بولسا ھەم، ئۇندا بر مۇنچا پاراماسلار فرقا قاتاريدا قالب كېتىدى، بۇنىڭ ئۈستىگە تازالاشدا قالدىرلغان ئاساسى مەسئەلەلەرحازىرغا قادار بەجەرلەمەدى. جۈملەدەن بىرى، ئايىرم فرقا ئاغزالارى ئاراسىدا خاتىن ئوستىگە خاتىن ئالش، باى ۋە مۇشۇمۇزولار بىلەن عالاقادا بولش، ئەكىلىك ئىچش ۋە باشقا ھۇنۇكخالار بار. بۇ بارادا يەچەيكە بىپىراسى ھەم قاتىعى چارالار قوللانماغانغا كورە، رايكوم ھەم ھىچ نەرسە قىلغان ئىمەس.

بۇندان تاشقارى يەچەيكە ئاغزالارىنىڭ كوبچىلىگى ساۋادسۇز. بۇلار ئورناسىدا تەربىيەوى ئىشلەرنىڭ قوبىلىشى يامان حالدا بارا ياتىر. كەمباغالاردان فرقاغا تارتىش مەسئەلەسى ئىسە، بۇنۇنلەى سۇست. حازرغا قادار (تازالاشدان بۇيان) برارتە بەترەك ۋە كەمباغالنى فرقاغا تارتلغان ئىمەس.

عۇمۇمەن ئالغاندا، فرقا يەچەيكەسى، مورانف، مەجىد عەبدۇللەەرف، خالەۋزادف، ئىز باسارف كەبى پاراماسلار بىلەن كەسەللەنگەن، بۇ حاقدا كونترول كومىسىيە قاتىعى ئەتىبار قىلمىشى زەرور.

kəllələrini joqatьb qojdьlar

قاشقادارىا ئوكروگىنىڭ شەھەر سەبز رايونىدا كولخوزچىلىق قۇرۇلۇش باراسىدا بر مۇنچا خاتالقلار بۇزىبىرگەن ئىدى. رايون تەشكىلاتلارى بەرنچى نەۋبەتتە بەككەخوجالقلارنى بر چېتكە ئاقلاپ قويىب، بۇتۇن دەقانىنى كولخوزلارغا بېرگەن بولسالار، سوگىمى يەيتىدە ئورتاق ئىستەمىنىڭ ۋەۋىنقلار ئالدىدا ئىيسەنكىرەپ قالمايىق، ماقالاسىنى ئوقوغانلاردىن كېيىن كەللەلەرىنى يوقاتىپ قالدىلار. شو بىلەن ئۇلار، ئىختىيارى سۇرەتتە، تەشكىل تاپقان كولخوزلارنى مۇستەھكەملەش ئورنىغا بردەن قىشلاقلارغا ۋەكىللەر چىقارىپ ھەممە كولخوزلارنى تارقاتىش كەبى قىلىغىر ماس حالار كورىنە ياتىر. بۇنداى ھۇنۇك ئىشلەرگە قارشى يەچەيكەنىڭ ئالىب بارا ياتقان چارالارى بوش. شۇنىڭ نەتىجەسىدە ئايىرم ئاغزالار ئورتاسىدا چەرىش، پىيەنسەدەلىك، مەغىشەتپەرەستلىك حالارى مەۋجۇددر.

Sinfi dyşmənlər tegrmanьoqa syv quja jatьr

يەگى قورغان (سامارقاند ئوكروگى) رايون فرقا تەشكىلاتى، فرقا ئاغزالارىنىڭ كولخوزلارغا كىرىشى مەسئەلەسىدەگى فرقا دىرىكتىفلەرىنى تولا رەۋشدە بەجەرمەدى. خاتتاكى، كولخوز قورولىشىغا قارشىلىق قىلغان ۋە سىنفى دۈشمەنلەر بىلەن بر پاقادان باش كوتەرگەن ئايىرم فرقا ئاغزالارىغا قارشى قاتىعى چارالار كەرەدى چۈمادەن بىرى، گەلدىرەۋات قىشلاغىداغى كەتتە بىك ئوزاۋى، فرقانىڭ حاقىقى ئاغزاسى بولا تورب، كولخوزغا كىرىشەدەن ئاچقاندان - ئاچىق باش تارتىدى. خاتتاكى قىشلاق تىپىكەرىچىلەرى بىلەن بىرگە كولخوزغا قارشى عەكس ئاشۇيقات ئالىب باردى.

مەنە بۇنغا قارشى فرقا يەچەيكەسىنىڭ قاتىعى چارالار قوللاشى زەزور بولغانى حالدا، ھەنۇز بۇ حاقدا مۇراسىچىلىق قىلىب كېلە ياتىر. بۇنغا ئەلبەتتە رايكوم قاتىعى ئەتىبار قىلمىشى دەركار.

*

مەنە بۇلار، بەزى رايكوملار تامامىدان قىشلاقدا فرقا ئىشلەرنى رىۋاجلاندىرش، ئۇلار ئۈستىدەن ھەمەلى رەھبەرلىك قىلىش مەسئەلەسىگە ياخشى ئەتىبار قىلماغانلىقلارنى كورسەتەدى. شۇنغا كورە ئوكروگ ۋە رايون فرقا تەشكىلاتلارى قىشلاق تەشكىلاتلارنى جانلاندىرش، ئۇلارنىڭ ئىشىنى رىۋاجلاندىرش بارا-سىدا قاتىعى دەقىقات قىلىسلارى كېرەك شۇ بىلەن قىشلاقدا مەھەرلىك تەشكىلاتلارىمز موستەھكەم بولسۇن، فرقا ئاغزالارى بولشىۋىكلەشسۇن. مەنە شۇنى بارچا فرقا تەشكىلاتلارى موتلاقا ئۇنۇتماسلىقلارى زەرۇر.

پاختا دەلەلەرىنى ئىشچى كۈچى بىلەن تەئمىنلەيلىك

ھەر يىل پاختا دەلەلەرىمزدە پاختا مەۋسىمىدە ئىشلەيتۇرغان ئىشچىلەرنىڭ يېتىشمەگەنلىگى كورەمز. بۇلتور 1929 نچى يىلدا ئىشچى يېتىشمەسلىك جۈدە زورايدى. بەزى بر پاختاكار رايونلاردا (قوقان ۋە ئەندىجاندا) دېگەندەك ئايىغاچا پاختالار دەلەلەردە يىغىلماى قالغاندىن برقاتار قاتىعى چارالار (حەشەر ۋە باشقالار) كورىشگە توغرى كېل

SUUDAN toqrь fajdalanьşnь joloa qojmasaq. Mlnləв hektər ekin Nabud Bolaçaq

پاختا ئیکنلەریڭ برنچی سۆغاریلەشی سۆودەن فایدالانشدا کوپ ئامەتەلکنی تەلەب قىلادی.

بۆ یلنڭ ئالدیداغی سۆغارۆ ئشلەریده، بۆندان ۱½ئلکەری هەم بوز بیرگەنی سنگەری سۆۆ پىلانلاریڭ ئاچقدان-ئاچق بۆزیلمشی کورلدی.

Ozbaşьmcalьq joqatьlьsьn

قاشقا داریا ئوکوزگەدگی کولخوز، ئەوتمل وە کومەۆئەلەر سۆو سیستمەلەریده ئورتاتاغان، تەرتیمگە ریعایا قىلماسدان، ئۆز باشمچالق بولمغا کرشدیلەر وە سۆو ئەپیەرەتمگە بویسونمای، سۆونی پىلاندان ئارتق ئالب کیلدیلەر.

ئۆلار، ئۆز حەرەکەتلەریگە قانۆنی بر نۆس بیرمەك ئۆچون ئارق باشلاریدا قمزل بایراق ئونقازب، مەرابلارنی یاقن کیلمشمگە هەم قویماەدیلەر. دیمەك، مرابلار شۆندای وەزعیەت ئالدیدا قالدیلارکم، سۆو پىلاننی نوغری بەجەرش ئۆچون ئارق باشلارینی یاپماقچی بولسالار، قمزل بایراقنی ئالب تاشلاش لازم بولار ئیدی.

شۆ تەربقە، مرابلارغا:

- قانی، بۆنی جایینان ئالب کورچی، دیمەرلەر وە مەراب‌هەم‌ئارقاغا چیکنمشکە مەجبور بولار ئیدی.

kecalarda suv almajdьlar

«ولراشملق» نامیداغی کولخوز، چم ئاریغمنی ساعات 4-5 دە باپب ئیونەلەیکی 3-4دە ئاچشنی تەلەب قىلدی.

«3نچی بەینەلمەلل»، «ئستەلین» کولخوزلاری وە باشقالار هەمشۆندای تەلەبنی قوللادیلار.

بۆنك نەتیجەسىدە ئیسە ئارتقچا سۆو بول وە چیتارگە یاپیلاب، بیکرگە سەرف بولار ئیدی.

بۆ حال جایلاردا بر قانچا ئختەلارنی ئوغدیرب، سۆغارۆمۆددەتمنی ئۆزایتمرشغا ئالب بارادی.

kallavaramlar mas,ylijatga tartьlsьn

سۆۆ خوجالق خادملاری ئۆچۆن جایلاردا تەرتیمنی حەمایا قىلش قاندای قمین ئیکەنمسکە کەرەەنە مەسال بولا ئالادی، کەرەەنەدە رایون گیدرو یخنمکی فیلیپیوف رایئچراقومنك سۆونی بیۆاقت تەلەب قىلغاندغا، پىلانغا ریعایا قىلش لازملغمنی کورسەتب جاۆاب بیرگەندە، قاماققا ئالندی.

حازر فیلیپیوف ئازاد بولب‌چقسا هەم‌بۆ ئاحوال نەتیجەسىدە، کەرەەنەدەن کیتب، ئۆیاقغا هیچ حالدا قایتب بارشنی ئستەمەیدی.

Şundaj hem cala fikrlikselarmь?

کوپ جایلاردا هۆکومەتنك سۆغارش نەۆبەتی توغریسىدا ئجتماعی ئاحوالغا قاراب ئش کورش حاقداغی کورسەتمەسکە نانوغری تۆشۆندەدیلەر.

مەسەلەن، نیکە پاختا ئۆچۆن مۆشتۆمزورلارغا سۆۆ بیوگمن حالدا، بوغدای ئۆچۆن بزلەرگە سۆو بیرمەیسز، دیگەن تەلەبلەرنی ئۆچرانش مۆمکن.

دیمەك مۆشتۆمزور ئامماندان ئیکلکەن پاختانی قەرتب قویش‌هەم مومکن ئیکەندە. لیکن، بۆ - چەلە فىکرلکدەن باشقا نەرسە ئیمەس. چۆنکی، پاختا کم‌گمنە نەرەفدەن ئیکلگەن بولماسن، ئەلبەتتە ئوستیریلب، فەبریکەگە یتکەریلمشی لازم بولغانی کەبی، پاختانی قوریتش جمناباتدر.

Jlgarirak ojlaş solmasmь-dь

سۆو پىلانی فاقات ئۆزباشمچالقدان‌غمنا ئیمەس، یەنە ئایرم خوجالقلارنی ریۆاجلاشدا ئۆز ئارا یاغلاشماسلقدان هەم بۆزیلادی.

ئۆزبیکتورگ ئورگۆتنك سۆغارۆش پىلانلاریدان خابار ئالماسدان تۆرب، ئۆندا چیتکە چقاریلاتۆرغان تەمەکەزوانی ئونغازدی. حالبۆکی، تەمەکەزار ئۆچۆن سۆۆ ئەپوریل‌ئایندا، یەعنی سامارقاند ئوکوروگمنك پىلانمغا مۆۆافق، هەلی سۆو بۆیارلماغان بر چاغدا تەلەب قىلنار ئیدی.

بۆ یل 1700هیکتەر بیرده میوه وە تۆت کوچەنزاری ئونقازلسا هەم، بۆ ئش سۆۆ پىلانی حسابغا ئالنماغان بر رەۆشدە ئۆتکەزلدی. نەتیجەدە عرەۆمی پىلاننی بۆزب، 20هیکتەرلك بر مۆنچا سۆونی بۆتۆن سیستیمەبویىچا ئوزاق مەسافەگە هەیدەشکە توغری کیلەدی.

Taqьn şundaj gaplar

تەرەکتورلەردەن سۆو پىلانغا مۆۆافق فایدالانش لازم بولسا-داعەمەلەر بۆندای ئیمەس.

بۆخارا سۆونی سامارقاندان ئىلکەری ئالار ئیکەن، ئۆندا هەیدەۆ ئشی هەم ئىلکەری باشلانمشی لازم. بۆ ئشنی تیزرەك ئوگەتش ئۆچۆن تەرەکتورلەرنی هەم ئۆیاقغا ئلگەریراق یۆبارش کیرەك. بوق ئیسە، بۆ یل تەرەکتورلەرنك توختالب ئۆریشی بەلەن یوز بیرگەن ئاحوال هەر واقت نەکوارلانب ئۆراجاق. مەسەلەن، بۆخارادا تەرەکتورلەر بینشەگەن بر واقتدا، سامارقاندا بیرنی هەیدەش کیرەك بولسا هەم، سۆو یوقلمغمدان تەرەکتورلەر بیکەر یاندی.

جایلار، خۆسۆسان ئاغدان سۆۆ ئچکەن جایلار شۆنی حاتردا ئۆتشلاری کیرەك کم. بۆ یل برنچی سۆغارۆ ئشی سۆۆنك کەملگندەن ئاینەقسا چدی بولاجاقدر.

سۆۆ زەپەسلەرینك کەملگی ئیسە، سۆۆدەن فایدانۆ پىلانینی چدی رەۆشدە بەجەرۆ یولی بەلەن تەئمینلەنشی لازم.

Ekişnin qatьь minətləri

Ekin çaşhəsipən

Qoqan ئۆکروگدە شەرئلەنەن ekryši گەن مایدانندك 100 پرەسەنتی هەیدلدی. 151·266 هیکتەر پاکی پىلانندك 99 پرەسەنتی مقداریدا پاختا ئکلدی.

بەککە خوجالقلار ئیکن پىلانینی 99 پرەسەنت. مۆشتۆمزور خوجالقلار - 96 پرەسەنت بەجەردیلەر. چوست پاپ رایونىدا ئیکش ئشی تامام بولدی. پىلان 103 پرەسەنت بەجەرلدی.

بیش ئارق، مارغىلان، قوداش، قوقان، باغداد رایونلاری ئیکن پىلانی 100 پرەسەنت بەجەردیلەر.

بوۆەیدە، ریشتان وە قووا رایونلاری ئارقادا قالب کیلمەگەنلەر. بو رایونلارغا ئیز کوکەرب چمقاتورغان ئورۆغلق بوبارلدی.

Eski suxara ئەمەرکان پاختا ئیکش نوگەدی. 103·229 هیکتەر پاختا ئیکلدی. پىلان 3 پوەسەنتکە باقن ئاشوب بەجەرلدی.

Jəni er, 25نچی مایغا بۆتۆن gənç ئۆکروگدە 46·769هیکتەر هەیدەلب، 44·795 هیکتەر ئیکلدی. یەعنی پىلاننك 83 پرەسەنتی بەجەرلدی.

əndiçan پاختا ئیکش ئاخیریغا باقلاب کیلە باتر. ئیکن پىلانی 99 پرەسەنت بەجەرلدی.

Qaşqadar ئۆکروگدە پاختا ئیکش پىلانی 100 پرەسەنت بەجەرلدی. کولخوزلار 12903 هیکتەر، کەمەغالار 6421 هیکتەر، ئورتا حالار، 5777 هیکتەر، یا قووات خوجالقلار - 328 هیکتەر وە مۆشتۆمزور خوجالقلار - 1212 هیکتەر ئیکدیلەر.

Əgrənomlər işləməjdilər

Kolxozlarqa mykafat

قوقان. قوقان ئۆکروگمنك شورا - 1، ئاق ئازی، چیك شورا وە ئاق پیلەل کولخوزلاریدا سوۆ ئۆز واقتدا بەرلمەگەندەن، ئیکش هەلی تامامالماغان؛ بەعزی کولخوزلار ئیکش ئشتی بیاگمەلەگەن مۆددەتدەن ئىلکەری 25 پرەسەنت ئاشرب توگەندیلەر. بۆلار قالچا قشلاغمداغی «قمزل قۆیاش» وە ئەکبەر ئاباد قشلاغمداغی «کوزم مەحەنت» کولخوزلاریدر. رایون ئیکن کومەسیەسی بو کولخوزلارغا مۆکافات بیرشنی ئیلتمماس قىلدی.

خارازم ئۆکروگمنك گورمەن رایونىدا بیدەگەکوك قورت توشان ئەسکی پاختادا قارا قوگمۆز پەیدا بولدی. زەرەر کۆزەندەلەر بەلەن کۆرەش یوق. دیهقانلار رایون ئیکن کومیسیەسگە عەریزە بیرب شکایت قىلدیلار.

پاختا ئۆچۆن کیرەکلی ماددا

ئوزبیکستاندا بر قانچا سپلیترە چقارا تۆرغان جایلار بار. شۆ یەرلەرنك ئیك مۆهم بولغانی یەهیۆدی یاقىندا، بۆ یەردە 100 هیکتەرمقداردا سپلیترە چقاتۆرغان جایلار بار. بۆندان هەر یل 3 ۆیرشوگگە یاقن سپلیترە پوستلاغی حاسل بولادی: بۆندا 5 پرەسەنت سافی نۆقۆل سپلیترە بار.

سپلیترە چقارش ئشی جۆدە عاددی ئۆسۆل بەلەنگنە ئشلەنەدی. سپلیترەدە کوب مقداردا «ئزۆت» هەم «کالی» ماددالاری بولغاندان، پاختا ئۆچۆن جۆدە ئەهەمیەتلدر. بۆلار، پاختا یەرلەرینی کوگەرش ئۆچۆن جۆدە کیرەکلی ماددالاردر.

یالغاز ماعلۆماتلارنگ ئۆستیە ئاچلماقدا

زیلینسکی رایونىدا ئیکن پىلاننك قاندای بەجەرلگەننی بیلش ئۆچۆن پاختا زاوود ئیداره‌لەرینی تامامدان رایوننك بر مۆنچە قشلالا یدا ئکشرش ئوتکەزلدی. نەتیجەدە قشلاق تیکشرش کومەسیەسەلەری نامامدان توغری ماعلومالار بیرلگەنی بیلدی. مەلن: قۆزنسای قشلاق ئیکن کومیسیەسی 435 ئاناب بیرگە پاختا ئیکلگەن دیب ماعلومات بیرگەن ئیدی، تیکشرش نەتیجەسىدە 379 ئاناب ئیکەنی بەلندی.

هاشم مۆحەمەدەەمەر ئوغلی دیگەن دیهقان 12 ئاناب بیرگە پاختا ئیکش ئۆچۆن شەرتنامە ئوزگەن ئیدی تیکشرش نەتیجەسىدە 7 ئاناباغا پاختا ئیککەنی ماعلوم بولدی.

شونك ئۆچۆن بر تامماندان تیکشرش کومیسیەلەرینك ئشلەرینی تەرتیبگە سالش بەلەن بیرگە، ئمکنچی تامماندان پىلانغا بیتمەگەن جایلاردا قازدای بولماسن، ئیکن ئشلەرینی باشقالش چارەسنی کورش لازم.

«پاختا شۆنغیالاری»

کۆندەلیك گەزیتەلەرنی مۆتالا قیلب بارۆچیلار، قشلاقدا شۆ کچەکۆندۆزلەردە بولیب تۆرغان حادیسەلارنی مۆشاهەدە قیلا بارا یاتقان بولسالار کیرەك. قشلاقلاردا مۆشتۆمزور، بای، روحانیلارنك بزگە قارشی ئویناپاتقان رولالری، مۆخبر وە مۆخبرەلەرنك ئۆ جاللالار تامماندان یاکی ئۆلارنك ئشاراتی بەلەن ۆەحشیانا بر سورەتدە بۆغزلاندشی - توغرالشی، کەنك ئچەندەن چقادی دەیسز. یاقىندا-عنا مەرزە جولدا 10 مىك پۆت پاختاغا ئوت قویلدشی، بۆخارادا بر قانچا پاختالارنك نابود قىلەندشی، ئەندەجاندا حۆکۆمەت قویلارینك «توساتدان» قىرلىب کیتدشی، جۆدە کەتتە شایان دەققات ۆاقعالاردر.

بز، بۆ ۆاقعالارنی تادابیات بەتلەردە کورشنی ئستەمەیمز. لیکن، بزدە شۆ ۆاقعالارنی کورسەتب بیرۆچیلەر جۆدە ئاز تاپیلادی. بزدە بولغان سەحنە تادابیاتی شۆ سنفی کورەشلەرنی ئوز ئچەکە تالب، کیك ۆە ئاچق رەوشدە گەۆدەلەندرب (مۆجەسسەم) کورسەتە ئالمایدی.

پاختا سیاساتىدا قارشی کیتەیاتقان ئاقملار-5 یللق پاختا پرەکرەممەسکە زەربە بیرشدەن باشقا نەرسە ئیمەس. قشلاقلاردا، «بۆئۆن یىرلەرمزگە پاختا ئیکلب قویب، ئەسکی یولداشنی، سوکرە ئۆندك ئاترافداغی خالقنی کوتەرب ئالب چقش مەسئەلەلەریگە کیلیب توقتایدی. عەکسل ئنقلابی حەرەکەت ئوتکۆر تۆس ئالادی. بولار، باشقا قشلاقلارداغی بایلار بەلەن عالاقا باغلاب بىر نیچە کومسومول ۆە کومسومولکەلەرنی سوپیدرادیلار، کوپیرەتقلەرنی تالایدیلار ۆە یول داشنی ئولدیرش مەعرەکەسی یاقىندلاشادی.

مەعلوم پىلان بەلەن بولایاتقان، بایلارنك بۆ خاتتی-حەرەکەتنی، یولداشلنك خاتنی مۆعەللمەەۆندۆز سیزب قالادی. ماخفی سیر ئاچلىب، یولداش قۆتیلادی؛ بایلار ئوز ئاترافلارداغی بۆزۆقلار بەلەن قولغا ئالنادیلار: سوکرە کولخوز قشلاغمدا تیرەکتیر چقادی. مەنە شۆندای، یەکی حایات، یەکی تۆرمۆش بەلەن ئەسەرنك قىسقا مەزمۆنی تامام بولادی.

ئەسەرنك سەحنەگە قویلدشی قاندای؟

تیاتیرو، ئەسەرلەرنی سەحنەگە قویدشدا، ۆەزمۆمەن یەکی یول ۆە یەکی ئۆسلۆب ئاختارادی. بۆ ۆاقتدا قادار قویلىب کیلگەن تامامالارنك هەر بیری، علاحىدا ئسلۆب بەلەن قویلىب کیندی.

«پاختا شۆنغیالاری»، تیاتیرو ئەسەرلەردە جۆدە ئاز ئۆچرەگەن کەمونستیروکسیە ئۆسۆلی بەلەن قویلماقچی، یاش ئامان، پاشلىغدا بىر بایندك قولدا ئوغۆل بالا بولىب تەربیە ئالادی، بۆزۆق تەربیە بەلەن زەهەرلەنگەن ۆە ئوز سنفنی ئۆنتکەن بو پیگت عەکسل ئنقلابی لاگىردا فاعال رەۆشدە ئشلەیدی. ئۆنك ئۆکەسی-کومونیست بولشی بەلەن بىرگە، کولخوز رەئیسی، مەحەنەتکەشلەرنك ئیك یاقىن دوستی، کولخوز هەم پاختا پرەگرەممەسنی عەمەلگە ئاشىرش ئۆچۆن فاعال رەۆشدە قاتعی ئش قىلاتۆرغان ماتاناتلق سادیق بىر ئشچی.

بۆ ئیکەۆی بىر ئاتانك بالاسی بولساهەم، حازىرئکی سىندفنك ئۆغلی بۆلارنك ئورتاسىدا پاختا پرەگرەممەسی ۆە کولخوز قۆرىلشی ئۆچۆن ئوتکۆر سنفی کۆرەش بارادی. ئامان ۆە ئۆنك یولداشچلاری بولغان بای، مۆشتۆمزور، ئیشان هەم مىللەتچی باسماچلار، کولخوز قۆرىلشی بەلەن باسماچلار، کولخوز قۆرىلشی ئەقتىسادی ۆە سیاسی تەهلکەگە ئۆچرەی باشلایدلار. شۆنك ئارقاسىدا سنفی کۆرەش کیکسکنلەشىب، بایلار عەکس ئنقلابی حەرەکەتلەرینی تیزلەتىرىدلەر. دیهقانلار ئورتاسىدا پاختا پرەگرەممەسکە قارشی تاشۆرقات ئالىب بارىب، ئوز ئاترافلارىغا شورا ئىدارالارداغی بىر خىل چىت عونسۆرلەرنی ئالادیلار وە کولخوز قشلاغمدا قىزىل کاروان ئۆچۆن تاپیارلانغان 10 مىك پۆد پاختاغا ئوت قویادیلار. نەۆبەت، کولخوزلان ئورتىدا پاختا پیىمزمی؟» دیب ۆەیسىب یۆرۆچی مۆشتۆمزورلار، روحانیلار، مىللەتچىلەر هەلی کوب ئاپیلادی. مەنە بۆ مەنزەرەلەرنی سەحەندە ئاچقدان-ئاچق کورسەتب بۆ تارا حەرەکەتلەرگە ئوت ئاچش-بزنك شورا تیاتیرومزنك ئیك ئۆلۆغ ۆەزیفەسی بولشی کیرەك.

یاش دراما ئۆرغىمز عۆمەرجان ئسماعىلدق ئۆز حاىىسالاردان ئىلەام ئالىب، «پاختا شۆنغیالاری» نامىدا بىر ئەسەر یاراتىب بەردی. ئەسەرنك مەۆزوعی، یازىلشی، بىر نیچە مەرتەبە ئەسەر یازىب تەجربەحاصل قىلغان بىر دراما ئورغەنك مۆۆاففاقیاتلی ئوتکەزىش ئۆچۆن پىلەچىلك کوپیرەتسیەسىنك پەستکی شاخابچالارنی کورکدەن ئوتکەزىب، ئۆلارنی ئیك یاخشی وە تەجربەلك ئشچىلەر بەلەن تەئمین قىلش هەم جۆدە کەتتە ئەهەمیەتکە ئیگەدر. هەر بر ئشچىلەرگە مەعلوم وەزیفەلەر تاپشرىب، ئۆلارنی تولا بەجەرش ئۆچۆن جاۆابکەر قىلش کیرەك.

کیکەش حسابات کومیسیەلەرنك ساندنی ئاشىرشنی هەم تەلەب قىلدی. بۆ یىل پىلە حاسىلاتنی ئوز واقتىدا تولا تاپشرغانلارغا هەر خىل مالار نورمە بوینچا بەرىلشی ئۆستىگە یەنە غالا وە ساناعات مالاری بەلەن مۆکافاتلار هەم بەرىلەجك.

کوستەرلەر، خوسوسی ساۆداگەر وە دەللالارغا شەرتلەنگەن پىلەنی ساتىب ئالش مەنع قىلندی. پىلە تاپیارلاوچی‌تەشکیلاتلارنك مەممەسی ئوکروگ ساۆدا بولمەلەری ئارقالی رویحەتدەن ئوتشلەری لازم. شۆ بەلەن بىرگە ئەرتەپلەرگە، ئۆیۆشقان کوستەرلەر پىلە بەلەن کوپیرەتسیە تامماندان مەعلوم پىلان بوینچا تەئمین قىلنشلاری کیرەك.

یاراماس چىگتلەرنی کم بیردی؟

بونك زەمىرىدە زەرەر کونەز دەلك بارغا ئوخشایدی تیگشلی تمدارالار تیزدەن ئشنی حلقمقاتلاب کورسن

نەمەنگەن (ئوز مۆخبىرىمزدان). نەمەنگەن رایون ئىکن کومیسیەسىگە، «ماشات» مەحەنەتکەش پاختاچىلاری تامماندان، یاراماس ئۆرۆغلق توغرىسىدا شکایەت قىلب ۆەکیللەر کیلدی. بۆلارنك سوزىگە قاراغاندا: 1 نچی سان ماشات کولخوزنك 32 هیکتەر یاخشی یىرلەری شۆیاراماس چىگتلەر بەلەن ئىکلىدر. ئىکش ئیکی قایتا تەکرارلانغان پولىسا هەم، چقش قابىلىیاتی 40 پرەسەنتدەن یوقارىلانماغان. ئۆرۆغلارنك تىپشلب چقش قابىلىیاتىنی، ئەگرەتیخنیك قىتما ئەگرەنومی ۆە 1 نچی سان کولخوز رەئیسىدەن عىبارات هەیئەت تىکشىرب چقادی.

چىگتلەرنك یاراماسلىغی توغرىسىدا باشقا بر قانچا کولخوزلارنیك هەم شکایەتلەری بار. یاراماس چىگت پاختا سایوزنك ئۆرۆغلق پونکتىدەن یۆبارىلغان ئیدی.

یاراماس ئۆرۆغلارنك نەمۆنەلەری تاشکەنتکە یۆبارىلدی. بو توغرىدا عەیبدار تاپىلغانلار ر. ك. ئی. هەم پراکورار حۆکملەرىگە تاپشىرىلدىلار.

تىلسز دۆشمەن قىمرلاب‌قالدی

کیینگی خابارغا کورە مانتاق قشلاغىدا 500 هیکتەردەن عىبارات مایدانىدا پىروسىك ۆە سارىغ چیگرتکەلەر جانلانىب، ئورمالای باشلاغانلار، شۆ یەردەگی چیگرتکەلەر ئۆستىگە داری-سیپوچی-مۆداقاغانترەدە کیتدی. باشقا قشلاقلاردان بۆ توغرىدا خابار یوق. تىلسز یاو بەلەن کۆرەشوئۆچۆن رایون دارۆ ۆە قۆرالار بەلەن تەئمین قىلندی.

qanr jyrin mihnət dojnьoqa

ئۆیپەکچىلك پرەگرەممەسنی بەجەرەیدك

تاشکەنت (ئوز مۆخبىرىمزدەن). یاقىندا بو یىلغی پىللە حاسىلاتنی تاپیارلاش کەمپەنیەسی باشلانشی مۆناسابەتی بەلەن «سىرىدئازشولك» ۆەکیللەرینك ئورتا ئاسىدیا کچکشی بولب ئوتدی.

بو یىلغی پىللەنی شەرتلەش وە قۆرت ئۆرۆق تارقاتش پىلانلاری تولا بەجەرلگەن، حساب. حازىرپىللە چىلك کوپیرەتسیەسی ئالدىداتۆرغان ۆەزیفە-بو یىلغی پىللەنی تولاقولەلەر کرگىزشکە جىددی تاپیارلق کورشدر.

جایلاردان ئالنغان سوگگی خەبەرلەرگە قاراغاندا، بو یىلغی پىللەنی تولا قولغا کرگىزش خاۆفدا. کچکش شۆ خەبەرلەرنی ئىتىبارغا ئالب هەر قوتی ئۆرۆقتنك ئۆنۆمىنی 2 پۆتدەن 2 یارم پۆتکە یەتکەزش مەسئەلەسىنی کوتاردی.

ئۆیپەکچىلك ئشلەرىدە ئىك جاۆابکەر بر دەۆر کىلدی. ئازغىنا مۆددەت ئىچىدە بۆتۆن ئورتا ئاسىیادا 700 مىك پۆت پىللە تاپیارلاب ئالىنش کیرەك.

شۆ پىلاننی بەجەرش ئۆچۆن کچکش قویىداغی چارالارنی تەکلىف قىلدی: دەست ئەووەل پىللە تاپیارلاش کەمپەنیەسىنی عامماوی، سیاسی کەمپەنیە قىلش کیرەك. سینفی دۆشمەنلەرنك چقشلارىغا قاتعی زەرەر بەرىلىشی لازم. چۆنکی بایلار ئوزلەرینك پىللەلەرینی خوسوسلارغا ساتشغا ئىنتىلادیلار. غالا تاپیارلاشداغی کەبی پىللە تاپیارلاشدا هەم قىزىل کارۆانلار تەشکیل قىلب، عاممانی شۆنغا تارتىش لازم.

پىللە تاپیارلاش کەمپەنیەسىنی مۆۆاففاقیاتلی ئوتکەزىش ئۆچۆن پىللەچىلك کوپیرەتسیەسىنك پەستکی شاخابچالارینی کورکدەن ئوتکەزىب، ئۆلارنی ئىك یاخشی وە تەجربەلك ئشچىلەر بەلەن تەئمین قىلش هەم جۆدە کەتتە ئەهەمیەتکە ئیگەدر. هەر بر ئشچىلەرگە مەعلوم وەزیفەلەر تاپشرىب، ئۆلارنی تولا بەجەرش ئۆچۆن جاۆابکەر قىلش کیرەك.

کچکش حسابات کومیسیەلەرنك نامامدان توغرى ماعلومالار بیرلگەنی بیلدی. مەلن: قۆزنسای قشلاق ئیکن کومیسیەسی 435 ئاناب بیرگە پاختا ئیکلگەن دیب ماعلومات بیرگەن ئیدی، تیکشرش نەتیجەسىدە 379 ئاناب ئیکەنی بەلندی.

هاشم مۆحەمەدەەمەر ئوغلی دیگەن دیهقان 12 ئاناب بیرگە پاختا ئیکش ئۆچۆن شەرتنامە ئوزگەن ئیدی تیکشرش نەتیجەسىدە 7 ئاناباغا پاختا ئیککەنی ماعلوم بولدی.

شونك ئۆچۆن بر تامماندان تیکشرش کومیسیەلەرینك ئشلەرینی تەرتیبگە سالش بەلەن بیرگە، ئمکنچی تامماندان پىلانغا بیتمەگەن جایلاردا قازدای بولماسن، ئیکن ئشلەرینی باشقالش چارەسنی کورش لازم.

زەرەرکۆزەندەلك بەلەن چیکەرەلەگەن ئحتیاتسزلق

سامارقاندا بىنا قىلىنب یاتقان بر غشت زاۆۆدداغی گوفمان پىچکەسىنك قۆلەەسی یتمرىلب تۆشدی. بۆنك سەەەبی بىناکارلك ئىشىنك جۆدە ئحتیاتسز یورگزىلىشی ۆە غشتلارنك ناتوغری قویىلىشىدر.

بىناکارلك ئشی ئوزگوسئستروی تامماندان بەجەرىلب، تەخىنکە نازاراتی جۆدە زەعىف، پىچکە یەمىرىلب توشکەندە بر ئشچی هەم زەرەرلەندی. بو ۆاقعانی جددی سۆزەتدە تىکشىرش زەروز.

ئوزگوسئستروینك بىناکارلك ئشلەرینی ئحتیاتسز یورگزىشی قوقاندا هەم گورىندی. بۆندا هەم غشتلار ناتوغری قویىلب، غشت تاپاقالاری ئورتاسىدا کچك بولار قالدىرىلادی وە یاخشی ئىرلگەن لای ئورىندا قورۆق توپراق ئشلەتىلدی.

جىناياتچىلك بەلەن جىگەرەلەنەتۆرغان ئحتیاتسزلققا یول قویغان بىناکارلارغا نسبەتەن باشقالارغا نەمونە بولارلق رەۆشدە چارالار کۆرۆش کیرەك.

زاراماس چىگتلەرنی کم بیردی؟

بونك زەمىرىدە زەرەر کونەز دەلك بارغا ئوخشایدی تیگشلی تمدارالار تیزدەن ئشنی حلقمقاتلاب کورسن

نەمەنگەن (ئوز مۆخبىرىمزدان). نەمەنگەن رایون ئىکن کومیسیەسىگە، «ماشات» مەحەنەتکەش پاختاچىلاری جۆدە ئاقسلق حالدا بارادی، بو ۆاقۆدە 49نچی پاختا ۆاقۆدە بەلەن سومىال مۆساباقا باشلاب شەرتنامە هەم ئۆزکەن ئیدی. لیکن ئۆنغا نەزارەت قىلغان نەتىکىلات ولمادی، نەتیجەدە شارتنامە قاغاز ئومەتمدە قالب کیتدی.

51نچی ۆاقۆدنك ئوزیدەگی ئشچىلەر وە ئسمینەلەر ئورتاسىدا باشلانغان مۆساباقالاردا هەم تەنبەللك کەنتە. ئشچىلەرنك کوبچىلىکی مۆساباقانك، زەربدارچىلىقنك وە سانااعات - مالىیا پىلانىنك ماهیاتىنی ئۆشۆنمەیدیلەر، چۆنکی ئشچىلەنك کوبچىلىکی یىرلەر بولغانی حالدا ئۆشۆنمەرش قاقات روسچەگمنە بولماغان.

یارم یىلق پىلان بوینچا پاختا ئارالاپئۆرغان ماشىنىنك هەر ئەرەسی بر ساعاتقا برنچی سورت پاختانی 2·04، 2نچی سورت پاختانی 1·75 کىلوگرەم ئشلاب چقاریشی لازم ئیدی، حاقىقاتدا ئۆندان کەم چقاردیلار. ساناعات - مالىیا پىلانی 4·4 پرەسەنت کەم بەجەرلدی. بۆنسا زەرەرکۆزەندەلك بەلەن چیکەرەلەگەن ئحتیاتسزلق

سامارقاندا بىنا قىلىنب یاتقان بر غشت زاۆۆدداغی گوفمان پىچکەسىنك قۆلەەسی یتمرىلب تۆشدی. بۆنك سەەەبی بىناکارلك ئىشىنك جۆدە ئحتیاتسز یورگزىلىشی ۆە غشتلارنك ناتوغری قویىلىشىدر.

بىناکارلك ئشی ئوزگوسئستروی تامماندان بەجەرىلب، تەخىنکە نازاراتی جۆدە زەعىف، پىچکە یەمىرىلب توشکەندە بر ئشچی هەم زەرەرلەندی. بو ۆاقعانی جددی سۆزەتدە تىکشىرش زەروز.

ئوزگوسئستروینك بىناکارلك ئشلەرینی ئحتیاتسز یورگزىشی قوقاندا هەم گورىندی. بۆندا هەم غشتلار ناتوغری قویىلىب، غشت تاپاقالاری ئورتاسىدا کچك بولار قالدىرىلادی وە یاخشی ئىرلگەن لای ئورىندا قورۆق توپراق ئشلەتىلدی.

جىناياتچىلك بەلەن جىگەرەلەنەتۆرغان ئحتیاتسزلققا یول قویغان بىناکارلارغا نسبەتەن باشقالارغا نەمونە بولارلق رەۆشدە چارالار کۆرۆش کیرەك.

قشلاق خوجالق ئەرتىللەرى ئۆستافىغا کرگزلگەن ئوزگەرش

(1930نچی یىلنك 29نچی‌مایدا کولخوز سىنتر تامماندان قابول‌قىلىنب، یىر ئشلەری خالق کومىسەرلىگی تامماندان ماعقوللانغان وە ئوز. ئ. ش. ج خالق کومىسەرلەر شوراسی تامماندان تاسدىقلانغان، «لاچىلق قشلاق خوجالىغی ئەرتىللىنك تاخمنی ئوستافینی ئوزگەرتش بوزەسیدەن دالاچىلق قشلاق‌خوجالق ئەرتىللی ئوستافىنك 4نچی ماددەسی قۆیىداغی تەحریردە قابول قىلىنسن:

— «بۆتۆن ئش حایۆانلاری، دیهقانچىلق ئاسىابلاری وە عۆمومیلەشتىرلگەن حایۆانلارنی باقش‌ئۆچۆن زەرور مقداردا بولغان یىم - خەشەك هەمدە قشلاق خوجالق حاسلاتلارنی یەگدەن ئشلەش کارخانالاری (تىکرەملەر ئابجۆۆازلار) عۆمومیلەشتىرلەدیلەر. ئەرتىل ئاعزالارنك ئوزلاری تۆراتۆرغان‌خوجالق عمارات‌لاری عۆمومیلەشتىرلەمەیدی.

دیهقانچىلق ئاسىابلارنی عومومیلەشتىرگەندە، جەۆلی ئالدىلاردا داغی یىرلەرنی ئشلەش ئۆچۆن‌زەرور بولغان مەیدە دیهقانچىلق ئاسىابلاری، ئەرتىل ئاعزالاری ئختیاردا قالدىرىلادی.

ئەرتىللەرنك ئىدارالاری، زەرور رىیەت بولغاندا ئەرتىل ئاعزالارنك ئەسکی یولداشنی، سوکرە ئۆندك ئاترافداغی خالقنی کوتەرب ئالىب چقش مەسئەلەلەریگە کەلىب توقتایدی. عەکسل ئنقلابی حەرەکەت ئوتکۆر تۆس ئالادی. بولار، باشقا قشلاقلارداغی بایلار بەلەن عالاقا باغلاب بىر نیچە کومسومول ۆە کومسومولکەلەرنی سوپیدرادیلار، کوپیرەتقلەرنی تالایدیلار ۆە یول داشنی ئولدیرش مەعرەکەسی یاقىندلاشادی.

مەعلوم پىلان بەلەن بولایاتقان، بایلارنك بۆ خاتتی-حەرەکەتنی، یولداشلنك خاتنی مۆعەللمەەۆندۆز سیزب قالادی. ماخفی سیر ئاچلىب، یولداش قۆتیلادی؛ بایلار ئوز ئاترافلارداغی بۆزۆقلار بەلەن قولغا ئالنادیلار: سوکرە کولخوز قشلاغمدا تیرەکتیر چقادی. مەنە شۆندای، یەکی حایات، یەکی تۆرمۆش بەلەن ئەسەرنك قىسقا مەزمۆنی تامام بولادی.

ئەسەرنك سەحنەگە قویلدشی قاندای؟

تیاتیرو، ئەسەرلەرنی سەحنەگە قویىشدا، ۆەزمۆمەن یەکی یول ۆە یەکی ئۆسلۆب ئاختارادی. بۆ ۆاقتدا قادار قویىلىب کیلگەن تامامالارنك هەر بیری، علاحىدا ئسلۆب بەلەن قویىلىب کیندی.

«پاختا شۆنغیالاری»، تیاتیرو ئەسەرلەردە جۆدە ئاز ئۆچرەگەن کەمونستیروکسیە ئۆسۆلی بەلەن قویىلماقچی، یاش ئامان، پاشلىغدا بىر بایندك قولدا ئوغۆل بالا بولىب تەربیە ئالادی، بۆزۆق تەربیە بەلەن زەهەرلەنگەن وە ئوز سنفنی ئۆنتکەن بو پیگت عەکسل ئنقلابی لاگىردا فاعال رەۆشدە ئشلەیدی. ئۆنك ئۆکەسی-کومونیست بولشی بەلەن بىرگە، کولخوز رەئیسی، مەحەنەتکەشلەرنك ئیك یاقىن دوستی، کولخوز هەم پاختا پرەگرەممەسنی عەمەلگە ئاشىرش ئۆچۆن فاعال رەۆشدە قاتعی ئش قىلاتۆرغان ماتاناتلق سادیق بىر ئشچی.

بۆ ئیکەۆی بىر ئاتانك بالاسی بولساهەم، حازىرئکی سىندفنك ئۆغلی بۆلارنك ئورتاسىدا پاختا پرەگرەممەسی وە کولخوز قۆرىلشی ئۆچۆن ئوتکۆر سنفی کۆرەش بارادی. ئامان وە ئۆنك یولداشچلاری بولغان بای، مۆشتۆمزور، ئیشان هەم مىللەتچی باسماچلار، کولخوز قۆرىلشی ئەقتىسادی وە سیاسی تەهلکەگە ئۆچرەی باشلایدلار. شۆنك ئارقاسىدا سنفی کۆرەش کیکسکنلەشىب، بایلار عەکس ئنقلابی حەرەکەتلەرینی تیزلەتىرىدلەر. دیهقانلار ئورتاسىدا پاختا پرەگرەممەسکە قارشی تاشۆرقات ئالىب بارىب، ئوز ئاترافلارىغا شورا ئىدارالارداغی بىر خىل چىت عونسۆرلەرنی ئالادیلار وە کولخوز قشلاغمدا قىزىل کاروان ئۆچۆن تاپیارلانغان 10 مىك پۆد پاختاغا ئوت قویادیلار. نەۆبەت، کولخوزلان ئورتىدا پاختا پیىمزمی؟» دیب ۆەیسىب یۆرۆچی مۆشتۆمزورلار، روحانیلار، مىللەتچىلەر هەلی کوب ئاپیلادی. مەنە بۆ مەنزەرەلەرنی سەحەندە ئەدە ئاچقدان-ئاچق کورسەتب بۆ تارا حەرەکەتلەرگە ئوت ئاچش-بزنك شورا ت

قاسمفچىلار سوديدا

مدحنه تكه شلەر

ئسمددەن

سود 3 كونلك تەنەەفوسىدەن كيين، 30 نچى مای كيچ ساعات 5 بارمدا، شەهەر تمياتروسى بمقاسمدا قاسمف وە شەربپفلەرگە بر مۆنچە ساواللار بيولگەندەن سوڭ، سود تيرگەى توگەب، تەرەەدىپفلەرنك مۆزاكەرەلەرى باشلانمشنى ئىعلان قىلندى.

تمياترو بمقاسمنك بوتين ئوروپلارى، بالخاتالارى، ئوزبيكستان مەحەنكەشلەر عاملماسمنك وەكىلى ئورتاق عابيدووانك سوزينى ئشمتش ئوچون كيلكەن ئشچى وە خزمانچىلار بىلەن لق تولا ئبدى. بولارنك كوبى ديهقان زاوودى وە باشقا زاوودلاردان كيلكەن هەم ئيسكى شەهەردەن چىققان ئوزا بيك ئشچىلەريدر. تيورتاق عابيدوو- سوزلەگەن واقتىدا تورتنە راديو كەرنەيى ئورناتلدى. سوز واقتىد تمياترو بمقاسمنك ئىچى خالق بىلەن لق تولا بولغندان، كوچەدە كەتتە تالامان راديو كەرنەيى تالدىدا ئويەلاشب ياتدى.

عەيبدارلار سەحنە ئچمگە ئىكى ئىسكەمىكەگە چاپلاشتىرلدىلار. برنچى ئىسكەمىكەگە قاسمف، شەربپف ئولتىردى. ئارقاداغى ئىسكەمىكەگە باى نەسىددين عەلمف، سەمەجانى ئىبراهىمخوجايف هەم مرزاكىرفلار ئولتىردىلار.

منبەرگە جاماعات، قارالاۋچىسى، ئوزبيكستان مەركەزى ئجرائىما قومىتاسنك موعاون وەئىسى شارق محەنكەش خاتمقزلارى وە شوجوملەدەن ئوزبيكستان محەنكەش خاتمقزلارنك وەكيلەسى ئورتاق عابيدوا چقريكم. بو محەنكەش خاتمقزلار ئىنقىلابغا ئىنسانلق وە ئاوازبيرش حۆقۆقىدان مەحروم ئيدى. مەنە منبەردە ئىلگەرى بايلار تاماتمدان ئيزلگەن وە قۆل بولب كيلگەن خاتن نوربدر. ئونك يوزلەرى ئاقتاب وە شامالدا قارايغان، ئاۋازلارى ئيرلەر- نمكى شىكللى قانتق. ئو، شاشما- دان وە دانە - دانە قىلب گەپەردى. ئونك هەر بر سوزى يوقاريدان - منبەردەن عەيبدارلار ئولتىرغان كورسمكە، ميكروفونگە - بو سوزنى جودە تىزلك بىلەن ئوزبيكستانك قشلاق وە شەهەرلەريگە يينكەزوچى راديو كەرنەيىگە باراب نيگەدى.

— بو سود - ديپيدى ئورتاق عابيدووا - ئوزبيكستانك عەدالەتلى عەدليەسى ئاستمغا باشىرغان نمقا- بنى بيرتدى. بو سود بزگە مەملەكەتمىزنك سوسيالمزم قۆريلمشغا زەرەركونەندەلك قىلماقچى بولغان بر قانچا عەكسلئنقىلابى تەشكيلاتلارنى ئاچشغا باردام قىلدى. شونىڭدىك سود ئەپەرەتمدەگى ئىنقىلابى قانونىنى بوزشلارنى وە پرولىتار سودينك حاقىغاندا قاندای ئشلەشى لازملىغىنى ئاچب بيردى. بوندان كيين بزنك بۆندای بوزيلشلارغا يول بيرەمەسلىگمىز لازم.

ئىكى ئايدركم، عەيبدارلار كورسىسىدە 7 كشى ئولتىرادى. بولار- دان 5تەسى سابق سود خادملارى وە ئىكيتەسى كەتتە بايلاردركم، بولار (سابق سود خادملارى) شو پايلارنك يول - يورقلارى بىلەن ئشلەب، عادى شورا سودىغا حيياتات قىلدىلار. بز، ئوز دىققاتمزنى عالى سودنك سابق رەئيسى باش عەيبدار قاسمغا قاراتايىق. قاسمغنك ئوزى كم؟ ئوئشچىلەر سنفى ئاراسىدانمى، ياكى، بزگە دۆشمەن سنفنى ئاراسىدانمى چققان؟

قاسمف، ئبتدائى تەربگەۋدە وە سود تەربگەۋىدە «ئاتام عاددى كشى» ديب سەلكەم كەمباغال قلب كورسەتدى. براق، گۆۋاهلارنك شاهدلغى بىلەن شو نەرسە ئىسبات بولدركم، قاسمغنك ئاتاسى كەتتە بايئك دالالى وە بايلارغا بيرلگەن ئىناباتلى كشى بولغان. ئو، دالالىق قىلش بىلەن برگە كەمباغال- لارنك يەرلەرىنى گەرەۋگە ئالب، ۋيكسل بوينچا پوللەر بيرب كەپلگەن.

قاسمغنك ئوزى بولسا، بايلار، عەكسلئنقىلابچىلار هەم باشقاشچىلار سنفيگە دۆشمەن بولغان عونسورلەر بىلەن ياقن عالاقا ئۆتقان. مىسال ئۆچۆن ئونك ئشتاخوجا حانى مۆنەۋۋەر قارى هەم باشقالار بىلەن بولغان عالاقاسىنى كورسەتش مومكن. قاسمف ئۆزئاترافىغا 20-30كشىنى يىغب ئالب، بزلەرگە دۆشمەن سنفى باى وە مۆشتومزورلار فايدا- سىغا ئشلەدى. بو ئاحۋالنى ئونك نەسردىدين عەلمف وە ئىسخاقجانغلار بىلەن بولغان ئورتاقلىغى ئىسبات قىلادى. بولارنك هەر ئىكىلەرىدەم كەتتە باى بولغانلاردداى، ئىسحاقجانف حوكومەتنك 70 مىك سوم پولىنى داخىلى كولوار قىلغاندر. فرقا ئاعزا- سى وە عالى سودنك رەئيسى قا- سمف مەنە شوندای كشىلەر بىلەن عالاقانى مەحكەم باغلادى. بوندای ئورتاقلىقنك قاسمف ئۆچۆن بولغان قۆلايلقلارى توغرىسىدا توختاب ئولـ- تىرماسدان، عالى سودنك رەئىسى قاسمغنك ئولار ئۆچۆن قاندای قۆ- لايلىغىنا توختايمز. قاسمف بزگە يات عۆنسورلەر ئۆچۆن جودەكەرەك ئىدى. ئىسحاقجانغ، حوكومەت پولىنى ئسراف قىلغانى ئۆچۆن ئاقلىشغا حوكوم بولسا هەم، قاسمف بىلەن ئورتاقلىغى ئىارقاسىدا بو ئجتماعى موداغا چارىسىدان قو- تىلب قالدى. قاسيمف بايلارغا ئالـ- تونغا ئىنقىلابى قانونچىلقنى ساتدى. قاسمغنك مونەۋۋەر قارى، ئىشانـ- خوجا خانى، توختا خوجايف وە نەسـ- ريددين عەلمغلەر بىلەن بولغان عالاقاسى شونى كورسەتەدركم، قا- سمف مۆشتەحكم وە پرولىتار ئشى ئۆچۆن بيرلگەن ئشچى ئىمەس. قاسمف، يوقاريداغىلارنك عەكسلئنـ- ئىقىلابچى، باى وە ئىنقىلابنك دوشـ- مەنى ئىكەنلەرىنى بىلسە هەم ئۆلار بىلەن ئاشنالاشدى وە حاتتا ئور- تاقلاشدى.

بۆندان بر نيچە كونلەر ئىلگەرى عالى سود قاسمغنك بايلار بىلەن عالاقاسى توغرىسىدا مۆهم برخوجـ- جەت ئالدى. بو خوججەتدەن شـۆ- ماعلوم بولادركم، قاسمف بايلارغا مەفكورەۋى ئيەمس، حاتتا مـاددى تاماندان هەم ياردام بيرب كەپلگەن. قاسمف كەتتە بايلارنك مالارنى ئوز حەولىسىدە بيكتب قويغان. شو- رالار قانونىنى تەرتىبگە سـالوچى قاسمف ئوز ئويىدە شو قانونىنك دوشمەنلەرىنك مەنفەعەتلەرىنى ساقـ- لادى. قاسمف حاھ كوب، حاھ ئاز ديمەى بيرگەنلەرىنى قايتارماغان. گوواهلارنك كورسەتشى وە عەيبدار ئىبراهىمخوجـايفنك ئقرار قىلىشىغا قاراغاندا قاسمف، حاتتا پارا خور- لاردان پارالار ئالغان. قاسمف، ئىپرا- همخوجايفى شكللى پارا بىلەن كون كورگەن وە پارالار بىلەن ئوزيگەئوى، 15 ئاتاب يير هەم 5 تە هوكوز ئارتدىرغان كىشىلەردەن هەم برنيچە پار پارالار ئالغان.

ئىندى، قاسمغنك عالى سود رەئيسلىگى مۆناساباتى بىلەن جاي- لارغا ئش ئارقاسدان باريشغا توختايمز. قاسمف ئوزىگە تاپشىرلغان سياسى ئشلەرنى حاقىقات قىلشدا ئوزىنى قاندای توتدى. قاسمف، خوجەندەدە عالى سود ساييار ھەيئە- تىنك سود مەجلىسى تەنەففوس قىلغان ۋاقتدا ئچوكلەر وە سەفا- ھەتلەر بىلەن يەگى يىلنى قار- شىلايدى. بو قارشىلاشنى مىلتقلار بىلەن زينەتلەب بۆتۆن خالقنى قور- قوتادى ۋەھىمەگە سالادى. قاسمف، سود قىلشغا بارغان ۋاقتلاريدا برگىنە ئچوكلكلەر ئىچب قويا قالمادى، بەلكى، ئىنقلاب دوشمەنلەرىنى غايرى ئىـ- قىلابى يولدا حۆكم قىلدى. قاسمف، ئەندىجاندا باسماچى عساقولقغا چۆدە يۆمشاق حۆكم چىقارش بىلەن برگە، حاتتا ئونغا خاتىنى ئالدىغا بارش ئۆچۆن سود ھەيئەتىنك ئافتامابىلىنى بيردى. قاسمف، باسماچى عساـ- قولغنى قاناتى ئاستىغا ئالب حۆ م چقارىشى بىلەن، ئەندىجان پرو- ليتارلارنىك ئىنقىلابى ئۆمىدۋارلىغىنى ئالدادى وە پرولىتار عادل سوديغا ئۆلارنىك ئشانچىنى توشردى.

قاسمغنك، سود تەجريبەسىدە جىقارغان بۆنـدای غايرى قانونى حۆكملەرى تولب - تاشب ياتادى. ئۆلارنىك هەممەسىنى بو بيردە ساناب ئۆگەتب بولمايدى، يەنە برمىسالنى ئالايىق. قاسمف، قاشقا داريغا باسماچىلارنى سود قىلشغا بارىب، حاتىلارنىك قاتناشى بىلەن ئچكولك بەزملەرى قورادى وە جوراز - تاووق بولىشادى. مەزكورلەرنىك هەممەسى قاسمغنك قاندای ئشچى ئىكەنلىگىنى كورسەتشگە كىفايە قىلاتۇرغان مىـ- سالاردر.

بايلارنىك عەكسل ئىنقىلابى تەشـ- كيلاتلارى هەممەدەن بورون حاتىنقزلار ئارازدلىغىغا توسقونلق قىلب كەپلدى. ئۆلارنىك وەكيللەرى فاععالالارنى ئول- دردىلەر، پەرەنجى تاشلاشغا مافع بولدىلار هەم شورالار حۆكومەتىنىك بو يولداغى جارالارى تارقالماسلىغىغا قارشى تاشوقاتلارىيۆرگزدىلەر. ئۆنك ئاعزالارى قاسمغنى هەم ئۆراب ئالـ- دىلار. حىماياچى وە قاسمغنك ئور- تاغى عۆبەيدوللە خوجايف، قاسمف ئارقالى ئوز ئشلەرنى ۋۆجودگە چـ- قاردى. بو شولار بىلەن ئسبات قىلىنادركم، عۆبەيدللە خوجايف يۆر- گزگەن ئشلەرنىك هەممەسى عەيبدار- لار فايداسىغا حەل بولب كەپلدى قاسمف، عۆبەيدللە خوجايف بىلەن بر مەيىزنى بولب يەدى وە ئۆبىلەن برگە سوجەتلەر قوردى. قالغان داملا، ئىشانخوجا خانى، توختا خوجايف، ئىسحاقجانف وە عەلمغلەرشورالارنىك عادل سودى ئشلەرىگە توسقاولىق قىلدىلار وە ئىنقىلابى قانوننى بۆزشغا ياردام بيردىلەر. بو توغرىدا ئاينىقسا عەلمغگە ئعتبار قىلش دەركار. قاسمغنك ئوزى سود مەجلىسىدە «عەليمف مەشهور باى وە بورجووا» ديدى. قاسمغنك بو سوزى گوواهـ- لارنك شاهدلقلارى بىلەن هەم تاسدىقلاندى.

عەليمف قوى تيرىسىگەئورالغان بوريدر. ئۆ، قاسمغ ئارقالى ئوزئشلە- رىنى قىلب كەپلدى. عەلمغ مەحنەتـ- كەشلەر تونغا ئورالب ئالب وە مەحنەتكەش بولب كورىنش ئۆچۆن مۆشتومزورلارنەرتىلىنى تەشكيل قىلـ- دى. ساوداگەرهەم ئەدوەكەت ئارقاسدا عەيبدارلار بىلەن قاسمف ئورتا- سىدا دالالىق قىلدى. يەنە شۆ عەلمغ قويروق پەروارلق قىلب ئسحاقجانغنى ئولمەدەن قوتقاردى. عەلمغ، عەكسلئنقىلابچىلار تەشكيـ- لاتىنى تۆزوچى وە ئتتحاد ئسلامـ- چىلارنى ئۆيۆشتىروچى، ئشچىلەر سنفنىك دۆشمەنيدر.

بۆ يەردە عەيبدارلار كۆرسىسىدە قاسمف بىلەن بانماىيان ئىكنچى بورى. كەتتە باى وە بازار ئىجەرەـ- چىسى سەمەجانى ئولتىربدر. بو كشى سەمەجانى بر يىلدا 10-15 مىك سوملاب سالق تولەگەن بايدر. بو هەم عەلمغگە ئوخشاش ئتتحاد تۆركچىلەرنىك تەشكيلاتىغا مەنسوب بولب، ئۆنك فاععال ئاعزالاردندر.

ئوزبيكستاننك سود ئەپەرەتى مەنە شۆندەى ساسسق ئەلەفلەر بىلەن ئورالب ئالغان ئىدى. ئۆلارنىك كەمتك تەئسىرىدە ئشلەب، كەمنك مەفكورەـ- سىنى تۆرمۆشغا ئاشرغانلارى ئوز- ئوزىدەن مەعلوم بر نەرسە.

باى وە ساۋداگەرلەرنىك مەنفەـ- عەتلەرىنى مۆدافاعا قيلب كەپلگەن مرزاكيرف هەم شۆ عەيبدارلار قاتاـ- ردا ئولتىرادر. گۆۋاهلارنىك شاهدـ- لىقلارى بىلەن مرزاكيرفنىك عەدا- لەتدەن تاشقارى بر قانچا حۆكملەر چيقارغانى ئسبات بولدى. مىسالغا مەشهور خالمەتفنك ئىشنى كور- سەتش يەتەدى. مرزاكيرف، كەمباغال خالمەتفنك يەرىنى تارتب ئالب، بايغا بيردى. مرزاگيرفنك بوندان باشقا جۆدە كوب مەيدە وە يىرىك ئشلەرى بار.

عەيبدارلار كورسىسىدە ئولتىرغانـ- لاردان بەرى عەيبدار بەدـ- ردىدين شەرپپفدر. ئونك باسماچىلار بىلەن بولغان عالاقاسى وە ئۆلارنى قورالار بىلەن تەئمينلەب تورىشى شاهدلارنىك گۆۋاهلقلارى بىلەن ئىسپاتلاندى. شەرپپف هەم قاسمف شىكللى باى. مولاەئىشان ۋە عەكسۆلئنقىلابچىلار بىلەن ئورالـ- غان ئىدى. شەرپپف، بر ئوق بىلەن ئوچ قوياننى ئاتماقچى يەعنى هەم بايلار، هەم باسماچىلار بىلەن عالاقا- نى قولدا ساقلاب هەم فرقادا قالـ- ماقچى بولدى. مەشهۇر ئىشانلار شەرپپفگە تۆمارلار يازب بيردىلەر. باسماچىلار بولسا ئونغا ئات، قوى وە گىلەملەر هەدىيە قىلدىلار. شەرپپف، كەتتەقورغان شوراسغا سايلاو بولغان واقتدا كەمباغالارنىسارايغاهەيدەبشورا رەئيسلىگىگە بايلارنىك كىشىلەرى هەم ئوزىنىك كەنديداتىنى قويدى. شەرپپف شۆنك نەتيجەسىدە قويى شورا ئەپەرەتىگە يات ھۆنشورلارنى ئىكدى. «شارق پويزدى» گەتتەقورـ- غانغا كەپلگەن ۋاقتدا شەرپپف، دەپـ- قانلارنى «چيكەنك رەئيسى سيپكوف 70 مك سوم پارا ئالدى» دەپ عەرز قىلىشغا مەجبور ئيتدى. بۆنك شەـ- رپپفگە نسمە ئۆچۆن كەرەكلى بار ئىدى. بو شەرپپفكە شۆنك ئۆچۆن كەرەك ئيدركم، ئو، ئىنقىلاب وە پرو- لىتارغا سادق كشىنى ئالب، تاشلاب، ئورنىغا ئوز كىشىلەرىنى قويش ئۆـ- چۆن وە ئوزىنىك هەم ئوز كىشىلەرىنىك عەكسلئنقىلابى حەرەكەتلەرىنى فار- قالماددا كومىسىيەنك ئوتكوزگوزىدەن ساقلاب قالش ئۆچۆن كەرەك ئىدى.

ئورتاق عابيدوا، شورالار سودى ئەپەرەتىنى چىريتوچىلەر وە خاتىنلارنىك بيتەرى تاچىلدى. عالى سودنك سابق رەئيسى قاسمف، شەرپپف وە عەلمغلەرنىك قاتتق جازالانشلارى لازم. مەن، جاماعات قارالاوچى بو- لىش سىفەتى بىلەن سوددان ئۆلارغا عالى ئجتيماعى مۆدافاعا چاراسى - ئاتب ئولدىرشنى تاتبيق قيلىشنى تەلەب قيلامەن، ديدى.

ئورتاق عابيدوا يوقاريداغى تەـ- لەبنى ئوزبيكستان محەنكەشلەرى نامىدان قىلدى. ئورتاق عابيدوانك ئاخرغى سوزىدەن عەيبدار كورسـ- سىدە ئولتىرغانلار تاقاتسزلقا گىرـ- دىلەر. قاسمف هەممەدەن كورە تا- قاتسزلانادى.

شير ئەمين

Ѳzbekistan ьçtьmaьь şora çymhyrijəti xalq kəmisərləri şorasьnьn

Q A R A R Ь

1930-nci jьl „7“-nci maj
№ 80 Samarqand

Ѳz. Ь. Ş. Ç.-nin tibbi oquvmyəssəsələrini Ѳz. Ь. Ş. Ç. maarьf xalq kəmisərligi ьxtьjarьdan alьb Ѳz. Ь. Ş. Ç. saqlьqnь saqlaş xalq kəmisərligi ьxtьjarьoqa beriq taoqrьşьda

S. S. R. Ьttьfaq Xalq Kəmisərləri Şorasь Hykymət kəmi sallijəsinin alьb və orta bilimnisjah qьlьş jyzəsidən cьqaroan qararьoqa və binaan, Ѳz. Ь. Ş. Ç. Saqlьqnь Saqlaş muəssəsələri vcyn tib işciləri kədrlərini tajjarlaş jolьdaqь işlərini kycəjtiriş ve tajarlanaturoan kədrlərni davalaş həm aldьnь alьş (proləktikə) işləri bilən zlc baqlaş maqsadlarьda, Ѳz. Ь. Ş. Ç. Xalq Kəmisərləri Şorasь qarar qьla:pq

1. Tib oqyv myəssəsələrinin bytyn şaxabcasь Ѳz. Ь. Ş. Ç. Saqlьqnь Saglaş Xalq Kəmisərligi ьxtьjarьoqa berilsin və Çymhyrijətnin mehnətkəşləri ortasьda tib bilimlərini ammavь tarqatьş işlərinin bytyn təşkili tamanьnь baçəriş Ѳz. Ь. Ş. Ç. Saqlьqnь Səqlaş Xalq Kəmisərligigə tapşьrьb məikyrəvii və mitodikəvi jolbaşcьlьq vəziifiləri Ѳz. Ь. Ş. Ç. Maarьf Xalq Kəmisərligidə saqlansьn.

2. Qujьdaqь tib oquv jurtlarь tapşьrьlьşoa (bənd 1) tegişdir- ər:

1. Samarqand şəheridəgi tib texnrkymi və unьn huzuridəgti orta ьxtьsasqa malik tibişcilərini tajjarlaş qurslarь.

2. Taşkənt şheridəgj tib texnikymi və unьn hyzyridəgi eşəndəj qurslar.

3. Farqana şəhəridəgi tib texnikumi və unьn huzuridəgi eşəndəj qurslar.

4. Taşkent şəhəridəgi alьь oquv jurtьoqa—təbib jardamcьlarь (Lekpomlar) tajjarlaş qurslarь.

5. Samarqand şəheridəgi sanьtarlar tajjarlaş qurslarь·

3. Samarqand şəhəridə tib inistitytini və şunьn dek, 1930—30 nci jьl kəntrol raqamlarь lajьhasь iyzəsidan lajьhalanqan başqa həmmə tib oquv myassəsələrini və həmdə bədən tərbijəsi mu'əllimhərini tajjarlaş qurslarьnь təşkil qьlьş işləri Ѳz. Ь. Ş. Ç. Saqlьqnь Baqlaş Xalq Kəmisərlikigə jyklətilsin.

4· S. S. S. R. Hykyməti aldьda 1930-nci jьl ijjul ajьdan kecikdirməsdən, orta asьja dəvlət darulfonunьnь tib fəkyltəsini Ѳz. Ь. Ş. Ç. Saqlьqnь Saqlaş Xalq Kəmisərliginin ьxtьjarьoqa bəriş haqьda ьltьmasnama qozqatьlsьn.

5. Bu qararnьn 2-nci maddasьda kərsətilgən oquv myəssəsələrini tapşьrьş ycyn Saqlьqnь Saqlaş Xalq Kəmisərligi vəkillərinin rəisligi astьda (Xalq Kəmisərliklərinin tə'jinləşi bojьnca) Malьja və Maarьf Xalq Kəmisirliklərinin vəkilləri sastafьda və həmdə tib xadьmlarь sajuzь və mə'myrijət vəkilləridən ьbarat Samarqand, Farqana və Təşkəntdə maxsus Kəmissijələri təşkil qьlьnçьn.

Kəmissijələr tapşьrьş toqrьsьdaqь işlərini 25-nci ljjyngə tamam qьlьnsьnlar, undan kejin tib oquv muəssəsələrigə tegişlik həmmə krəditlər eşə maqsad ycyn Saqlьqnь Saqlaş Xalq Kəmisərliginin ьxtьjarьoqa kəcədilər.

6. Tib oquv myəssəsələrigə qaraşlьq həmmə bьnalar, laburatorьjalar, jataqxanalar, oquv və xoçalьq asbablarьrlə başqa mylklər tapşьrьləşqa (madda—2-nci) tegişdirlər.

7. Ѳz.Ь.Ş.Ç. Saqlьqnь Saqlaşvə tib maarьf Xalq Kəmisərliklərigə oquv myəssəsələrigə jolbaşcьlьqnь vyçydgə cьqarьşda Saqlьqnь Saqlaş Xalq Kəmisərligi bilən Maarьf Xalq Kəmisərligi ortasьdaqь ez ara munasabatlar haqьdaqь nьzamnamanь işləə cьqьş və unь işci-dьjqan Nazaratь Xalq Kəmisəryginin tasdьqьqь taqdьm etьş təklif qьlьnsьn.

8. Işci-dьjqan Nazaratь Xalq Kəmisərligigə, Ѳz. Ь. Ş. Ç. Saqlьqnь Saqlaş Xalq Kəmisərligi bilən birlikdə Ѳz. Ь. Ş. Ç. Saqlьqnь Saqlaş Xalq Kəmisərligi Qaşьdaqь tib bilimi və kədrlər başqarmasьnьn ьştatьnь belgiləş təklif qьlьnsьn.

Ѳz. ь. ş. ç. Xalq Kəmisərləri şorasь rəisinьn orunbasarь:
KƏRIMƢF.

Ѳz.ь.ş.ç. xalq kəmisərləri şorasьnьn işləri mydiri:
FƏJZYLLIN.

Ѳz.ь.ş.ç. xalq kəmisərləri şorasьnьn katibi:
IUKJƏNƢF.

● Şu jьl 2-nci ijyn kec saat 6- da, Ѳzkəmitьrqa Mərkəzii K.K. Pərtkəllegijəsidə qujьdaqь ortaqlarnьn işi tekşirilədi: Ivan Əleksənrəvic İstərcikof, Ahrar Əbdyrəyfof, Ergəş Əbdyrahmanof Xudajberdi Aqьlof, Sybhi kərimof, Arьfçan sultanof, Ymər Həmidəf, Ə'zam Adьləf, Farman Fəjzylləjof, Əbdyrəşid My'inçanof, Qasьm Bavaçanof, Ojulam Mykərəmof, (Saməkryg), Qarь Əhməd Bsmajьlof (Qaşqa Darja əkrygi).

Bu ortaqlar işləri tekşirilgəndə qatnaşmaqnь istəsələr, məzkyr kyngə ez hьsablarьdan jetiь kelə aladьlar.

PƏRTKƢLLEGIJƏ.

ئوزبيكستان كنچى فرقا قۆرۆلتايى هەم ۆ. ك. پ. (ب) 16نچى قۆرۆلتايىدىك

ماتىريال ۋە ئىستەنو گرەممەلەرى

«قىزل ئوزبيكستان» گەزيتەسىدە ئىيون، ئىيول ئايلارى ئىچىدە ياسلب تۆراجاقدر.

گەزيتە تيراژى مەعلوم مىقداردا غينا بولغاندان، ئىيون، ئىيول ئايى ئۆچۆن يازىلىشغا ئاشىلىدىغلار.

ئابونا حاقى: 1 ئايغا 1 سوم 10 تيين، 3 ئايغا 3 سوم 30 تيين، 6 ئايغا 6 سوم 50 تيين وە 1 يىلغا 12 سومدر.

«قىزل ئوزبيكستان» نەشرىياتى سامارقاند، فرونزە كوچەسى، 8.

Taşkəntdə mal
dəftərcələrini joqatqanlar
bekar hьsablansьn

Teləgən Rьzamyhəmydef, Çabbar Qajomof, Sanьra bslamova, Səlamat Kərimməvə, Leza Syləjmanova, Nəsriddin Həsənef, Xasьjat Usmanxoçajova,

---

Mьxajьl Əndirejnvic Şiləjefnin
joqalqan hyççətləri tapьlqanьdan' şu toqrьda basьlqan b'lan bekar hьsablansьn.

Əlii Esajof—1929-nci jьlda Kybaj şəhəridəgi Eran kənsylxanasьdan alqan pasportunь joqatqan. Bekar hьsablansьn,

---

13-nci majda Registan janьda kecknə aq (erkək) IT JOQALDЬ· Ismi „Slonik“. Xajrabad q. Qoş Havuz kecəsi 136-nci nəmyr yjdəgi KAXO degən kişigə keltirib tapşьrьş soraladь. Syjyncigə 10 som beriləcək

---

Samekryg Juqarь Darqam rajon Avь rəhmət kəpirətif Çəm'ijəti bildirədir kim· qujьdaqь kişilərnin mallarь şu jьl 1-nci ijyn (jəkşənbə kyni) eski şəhər

ƢN BAZARЬDA
arzan baha bilən
SATЬLAÇAƢJDЬR

Cunancь: Qunduz qьşlaqlь Tərəbekəf Xoça kyngə qьşlaqlь Xaçь Şərif Jusupof, Mьraxor qьşlaqlь Qadьrof və Mulla bslam Səfjiddinəf, Tegirmən qьşlaqlь Xurram Qajumofnьn yj aşjalarь və başqa qəmat mallarь „Avь Rəhmət Mətlybat Çəm'ijəti“

Çə'fər Sadьqof—
25 sanlьq № 10—091910 (prəsəntli) № 5—29782, 8—20844, 20859 (prəsəntsiz) 3-nci sanaatlaş zajomьoa birkitiş talonlarьnь joqatqan· Bekar hьsablansьn.

Samarqand eski şəhər Qalandar xana q· Qazь Ojafur məhəllə kəmisijəsinin tevərək pecəti joqalqan. Bekar hasablansьn.

Nasьr Junusof və Tahıq Şəmsiddinəf
mal dəftərcələrini joqatqanlar· Bekar hьsablansьn.

Şu jьl 16-nci majda ş. Farqana Jəni Cek qьşlaqьda (1-nci kvartəl № 80) 16 jaşar jigit MƏD ƀBRAHƀM HƏSƏNƢF nam—dərəksiz joqalьb ketdi· Belgiləri: bojь pəst, on qulaqь arqasьda çarahat ornь var. Məd bьrahьm Həsənə,nin qajda ekənini bilgən kişilər qujьdaqь ədrisgə xabar qьlsьnlar: ş· Farqana, Rajmilitsijə başlьqь·

Samarqand eski şəhər Qalь məhəlləlik Xoça Qurban Ma'myr oqlь—baq vasьqasьnь loqatqan. Bekar xьsablansьn.

KINƢ „BELIKII NEMƢJ"
(JAZƢЬ BENADA)
27-nci majdan başlab

Gyrçistan Gəskinpromь əməlijatьdan, ta'tьxь ьnqьlabьь BOJEVIK
MƏHKUMLƏR
6 bolymdə dьram
Kəssə ƢdanAcьq 1-nci seəns kec 8jarьmdabaşlanadь

K I N Ƣ
„Qьzьl Şarq“
(Jazoqь benada)
1 və 2-nci ijyndə

Nətils kinə—kəmedijə
Doxtur Dzek
▲ baş rəldə GƏRƢLD LLOJD ▲
Nəvbətdə: A T A O Ƣ L Ь

K I N Ƣ
„ŞARQ JULDUZЬ“
—◇—
1-nci ijyndən
b a ş l a

BALA YCYN
degən kərtinə kərsətiladi 6 BƢLYMDA
1 seəsn kec saat 8 ½—da başlanadь

Zərəfşan darjasьoqa paraşlь vadьda benakar lik işlərini başqaruvcь „ZERSTROJ“

Mənfəətdar kişilərgə bildirədir kim „Zerstroj“ bojьnca cьqarьlqan 1930 jьl, 8-nci əprel 119-ncь nəmyr bujruqoqa muvafьq, JUQARЬ ZƏRƏFŞAN ŞAXABCA LARЬNЬ QAJTADAN QURЬŞ IŞLƏRI TYGƏTILGƏNDIR

Tygətiş kəmisijəsi şu işlərgə baqlьq həmə da'valarnь, ь'lan etilgən kyndən iki həftə myddətidə qabul qьladь· Ədres: *ş. Samarqand Vseəvyc Bylvəri, №16, xana № 39.*

---

40 hərf tapьldь

Ularnьn mə'nəssnь acьв bergən kişigə „Ѳzbekistanskəjə Pravda“ gəzitəsi yc aj davamьdan bepyl beriladi:

A, M, O, V, O, S, T, R, P, N, D, O, Z, V, K, I, M, Ь, F, I, L, S, O, I, O, G, K, P, R, Й, Ы, O, V, B, E, Z, У, N, Ь, C, O, G, O, D, O, T, Я, B, S.

Vinьn mə'nəsi „Qьzьl Ѳzbekistan“ və „Ѳzbekistanskəjə Pravda“nьn eksplatatsьja bolymigə *(ş. Samarqand, Lenin kecəsi, №23, telefon №3-82)* jubarьlьb anьq ədrəs, ismivəfamьlьja kərsətilsin

---

Kəpirətif—işləв cьqaruv bə sanaat—satuv ərtili „FURAMAN“
1929—nci 1|X-gə

ƏKTIF X A T Ь M A B A L A N S PƏSSIF

Pyl sərmajalarь	som	t.
a) Kəssə	2.023	34
в) Çarьь iscətlər	107	76
	2·131	10
Qьmatdar və %-li qaqazlar	7·834	25
Başqa karxanalardaqь pəj və əksijələr	13.398	76
Başqa myəssəsələrdəgi amana tlar:		
a) zəpəs kəpitəl bojьnca	7·420	82
в) uzaq myd. kred· fondь	4·011	72
	11.432	54
Tavar və tajjar nərsələr	21.252	05
Matьrьjal və tavarlar	57|239	77
Tamamlanmaqan mallar	3·064	19
Mylk	24.357	59
Podatcot sommalar	579	61
veksil və hyççətlər:		
a) bankədə ecyt qьlьnqan veksillər	9.765	86
в) protest qьlьnqan veksillər	150	00
	9,015	86
Debiterlər:		
a) ərtel a'zalarь və xьzmatcьlar—iş haqь və rascotlar bojьnca	4.682	93
в) ərtel a'zalarь-pəj bədəllərі bojьnca	924	32
v) ez sajuz allən rascotlar	2.047	13
g) tyrli kişi və myəssəsələr	3.498	08
	11.152	46
Keləçək jьllar xarəçatь	16,175	26
	178.533	44

Kəpitəllər	som	t.
a) asasьь kəp	14.147	52
в) pəj kəp·	24.040	00
v) zəpəs kəp	11.606	67
g) amortizəlsijə kəp	3.308	43
	53·102	62
Fond və rezerflər		
a) uzaq myd. kred fondь	4·011	72
в) mədənli fond	331	71
	4.343	43
Zajom və kreditlər:		
a) maxsus çarьь iscət	21.805	91
в) bankalər-bssuda bojьnca	4.641	00
Bankalər-veks. ecyt qьl. bojьnca	9.765	86
Ərtel a'zalarьnьn amanatl	18.541	89
Berilgən veksillər	2ь.057	36
Qaldьq tavarlar bojьnca	3:825	20
k r e d i t e r l ə r:		
a) ərtel a'zalarь və xьzmatc·	236	96
в) tyrli kişi və myəssəsələr	18.818	03
	19.074	99
Atcot jьlьdaqь fajda	15·365	18
	178.533	44

F A J D A VB Z Ə R Ə R L Ə R I S C O T I

Ymymli-tavar xaraçatlarь	159.203	38	Satьşdan fajda	180,043	59
Teləngən prəsəntlər	3.175	77	Alьnqan prəsəntlər	24	95
Teləngən kəmistjələr	852	59	Tyrli daramadlar,	14.981	98
Mylk amortizətsijəsi	2·204	75	27—28-nci jьlnьn taqsьmlanmaqan qaldьqь	120	00
Tyrli zərərlər	14.344	85			
Atcot jьlьdaqь fajda	15.365	18			
	195.152	52		195.152	52

F A J D A N Ь N T A Q S Ь M A T Ь

1928/29-nci jьlqь fajda	15365s· 18t.
Padaxod salьqь və ynin məhəllili sərmaja ycyn ystəməsi	7019s· 50t.
Taqsьmlanьşь kerək	8345s· 68t·
1) Tyв kəpitəlgə	45 %
2) Kəmbaqallarnь kəpirətifləş və kəllektifləş fondьqa	15 %
3) Uzaq myddətli kredittləş fondьqa	10 „
4) Mədənli foudqa	15 „
5) Matbuat fondьqa	2 „
6) Kystərlarnin turmuşьnь jaxşь. fondьqa	5 „
7) Ѳz-ara jardan kəssəsigə	5 „
8) Rabacьlar turmuşьnь jaxş. fondьqa	3 „

bdara: Xolopof, Rajxert·
Peviz. kəmistjəst: Sojfer, Karavajь
Buxqalьr: Kərьlof M·

Узлит № 4798 типо-литография Узполиграфтреста № 3 Самарканд. Тираж 28000